İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ 4
2. PROJENİN YERİ 5
3. PROJE AÇIKLAMASI 7
4. MEVZUAT BAĞLAMI 12
4.1 TÜRK NORMLARI VE YÜRÜRLÜKTEKİ MEVZUAT 12
4.1.1 Çevre Kanunu 12
4.1.2 İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik 12
4.1.3 Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği 13
4.2 AB MEVZUATI 13
4.2.1 AB Su Çerçeve Direktifi (2000/60/EC) 13
4.2.2 AB İçme Suyu Direktifi (98/83/EC) 14
4.2.3 Yüzey Suyu Çekme Direktifi 14
4.2.4 Kentsel Atıksu Arıtımı Direktifi 15
5. ÇEVRESEL VE SOSYAL RİSK SINIFLANDIRMASI 16
6. ARAZİ EDİNİMİ VE ARAZİYLE İLGİLİ KONULAR 19
7. MUHTEMEL ETKİLER DEĞERLENDİRMESİ 21
7.1 PEYZAJ VE GÖRSEL 21
7.2 GÜRÜLTÜ 22
7.3 EKOLOJİ VE DOĞA KORUMA 23
7.4 SEL RİSKİ 24
7.5 KOKU RİSKİ 24
7.6 YÜZEY / YER ALTI SULARINA ETKİLERİ 25
7.7 TOZ EMİSYONU 26
7.8 KAMUOYUNU AYDINLATMA VE İSTİŞARE VE YAKINMA MEKANİZMASI 31
7.9 SOSYAL ETKİLER 33
7.10 DİĞER ETKİLER 33
7.10.1 Sınıraşan Etkiler: 34
8. ÇEVRESEL VE SOSYAL TAKİP 36
9. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN HAFİFLETİLMESİ 37
10. SONUÇ 37

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Gaziantep İlinin Türkiye'deki Konumunu Gösteren Harita 5
Şekil 2: İslahiye İlçesinin Gaziantep İlindeki Konumunu Gösteren Harita 6
Şekil 3: Proje Bölgesi İçinde Kalan Yerleşimleri Gösteren Uydu Fotoğrafı 6
Şekil 4. Bileşen-1, Kanalizasyon Şebekesi Genel Vaziyet Planı 8
Şekil 5: Yeşilyurt AAT Genel Vaziyet Planı 11
Şekil 6: Sahipli Parsellerin Sınırlarını Gösteren Yeşilyurt AAT Genel Vaziyet Planı 20

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Projede Kabul Edilen Deşarj Sınırları 10
Tablo 2: Yeşilyurt AAT İnşaatı Hafriyat Miktarı 26
Tablo 3: Hafriyat Aşamasında Toz Emisyonu (Toplam Kütle Akış Oranı Olarak) – Tesiste Dolgu Malzemesi Olarak Depolanacak Kısım (3,80 ton / saat).....27
Tablo 4: Hafriyat Aşamasında Toz Emisyonu (Toplam Kütle Akış Oranı Olarak) – Tesisten Gaziantep Belediyesi Tarafından Alınacak Kısım (3,80 ton / saat).....27
Tablo 5: Boğaziçi-Altınüzüm Kanalizasyon Şebekesi İnşaatı Hafriyat Miktarı.....28
Tablo 6: Hafriyat Aşamasında Toz Emisyonu (Toplam Kütle Akış Oranı Olarak) – Şantiyede Dolgu Malzemesi Olarak Depolanacak Kısım (28,35 ton / saat).....29
Tablo 7: Hafriyat Aşamasında Toz Emisyonu (Toplam Kütle Akış Oranı Olarak) – Tesisten Gaziantep Belediyesi Tarafından Alınacak Kısım (28,35 ton / saat).....29
Tablo 8: Hafriyat Aşamasında Toz Emisyonu (Toplam Kütle Akış Oranı Olarak, Kontrollü Emisyon Faktörleriyle) – Şantiyede Dolgu Malzemesi Olarak Depolanacak Kısım (28,35 ton / saat).....30
Tablo 9: Hafriyat Aşamasında Toz Emisyonu (Toplam Kütle Akış Oranı Olarak, Kontrollü Emisyon Faktörleriyle) – Tesisten Gaziantep Belediyesi Tarafından Alınacak Kısım (28,35 ton / saat)..30

EKLER

EK 1: TARAMA KONTROL LİSTESİ
EK 2: İZLEME PLANLARI
EK 3: ÇED MUAFİYETİ YAZILARI

KISALTMALAR

AB	Avrupa Birliği
AAT	Atıksu Arıtma Tesisi
BOİ	Biyokimyasal Oksijen İhtiyacı
ÇED	Çevresel Etki Değerlendirmesi
EC	Avrupa Komisyonu
EEC	Avrupa Ekonomik Topluluğu
EIB	Avrupa Yatırım Bankası
GASKİ	Gaziantep Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü
KOİ	Kimyasal Oksijen İhtiyacı
MADAD	Avrupa Birliği Suriye Krizine Karşı Bölgesel Güven Fonu
PTD	Proje Tanımlama Dokümanı
TAKM	Toplam Askıda Katı Madde

1. GİRİŞ

İslahiye ilçesi Gaziantep il merkezinin güneybatısında bulunmaktadır. İslahiye ilçesinin komşuları Yeşilyurt, Boğaziçi, Altınüzüm, Hasanlök, Kayabaşı, Tandır ve Yağızlar'dır.

Türkiye 2011 Nisan ayından bu yana yüzbinlerce Suriyeliye kapılarını açmış olup, bugün ülkemizde yaklaşık 3.600.000 Suriyeli bulunmaktadır. Gaziantep'teki kayıtlı geçici koruma altındaki Suriyelilerin sayısı 2018 itibariyle yaklaşık 400.000 olup, bunların 30.000'i İslahiye ilçesinde ikamet etmektedir.

Yeşilyurt, Boğaziçi ve Altınüzüm'ün mevcut altyapısı normal nüfus artışına göre planlanmış olmakla birlikte, meydana gelen krizlerden dolayı nüfus akınına uğraması nedeniyle altyapı kapasiteleri aşılmaktadır. Bu nedenle, bu mahallelerde yeni altyapılar inşa edilmesi, mevcutların da geliştirilmesi gereklidir.

MADAD kapsamında finanse edilecek altyapı iyileştirmelerine yönelik olarak Proje Tanıtım dosyası (PTD) hazırlanmıştır. İşbu Çevresel Tarama Raporunun amacı planlanan projelerin muhtemel çevresel etkilerinin taranması ve tanımlanması ve aynı zamanda Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu gerekip gerekmediğinin belirlenmesidir.

Bileşen-1, Boğaziçi-Altınüzüm Kanalizasyon Şebekesi Projesi, İslahiye ilçe merkezinin güneybatısında bulunan Altınüzüm ve Boğaziçi mahallelerini kapsamaktadır. İlçedeki Hasanlök, Kayabaşı, Tandır ve Yağızlar mahalleleri uygun noktalardan ek akışlar olarak Boğaziçi-Altınüzüm Şebekesine dâhil edilmiştir. Ayrıca, proje kapsamındaki atıksu arıtma tesisine giden bir kolektör hattı projelendirilmiş olup, kolektör hattında Yeşilyurt Suriyeli Koruma Kampı ve Yeşilyurt mahallesinden gelen atıksular için ek akış alınmıştır.

Bileşen-2, Yeşilyurt Atıksu Arıtma Tesisi (AAT) Projesi Altınüzüm, Boğaziçi, Yeşilyurt, Hasanlök, Kayabaşı, Tandır ve Yağızlar mahalleleri ile İslahiye ilçe merkezinin güneybatı bölümünde bulunan Yeşilyurt sığınmacı kampından gelen atıksuyu kapsamaktadır. Boğaziçi-Altınüzüm kanalizasyon şebekesi ve kolektöründe toplanan atıksu Yeşilyurt AAT'ta arıtılacak ve arıtılan su Deliçay'a deşarj edilecektir.

2. PROJENİN YERİ

İslahiye ilçesi Gaziantep ilinin güneybatısında bulunmaktadır. İlçenin güneyinde Kilis, doğusunda Şahinbey ve Şehitkâmil, kuzeyinde Nurdağı, batısında da Osmaniye bulunmaktadır. İslahiye ilçesinin komşuları Yeşilyurt, Boğaziçi, Altınüzüm, Hasanlök, Kayabaşı, Tandır ve Yağızlar'dır.

Yeşilyurt, İslahiye ilçesinden 16 km, Gaziantep ilinden ise 110 km uzaktadır. Gaziantep-Hatay karayolu üzerinde bulunmakta olan bu mahalle Hatay ilinin sınırını oluşturmaktadır. Boğaziçi ve Altınüzüm mahalleleri yan yana olup, İslahiye ilçesine yaklaşık 12 km, Gaziantep şehir merkezine 105 km uzaklıktadır.

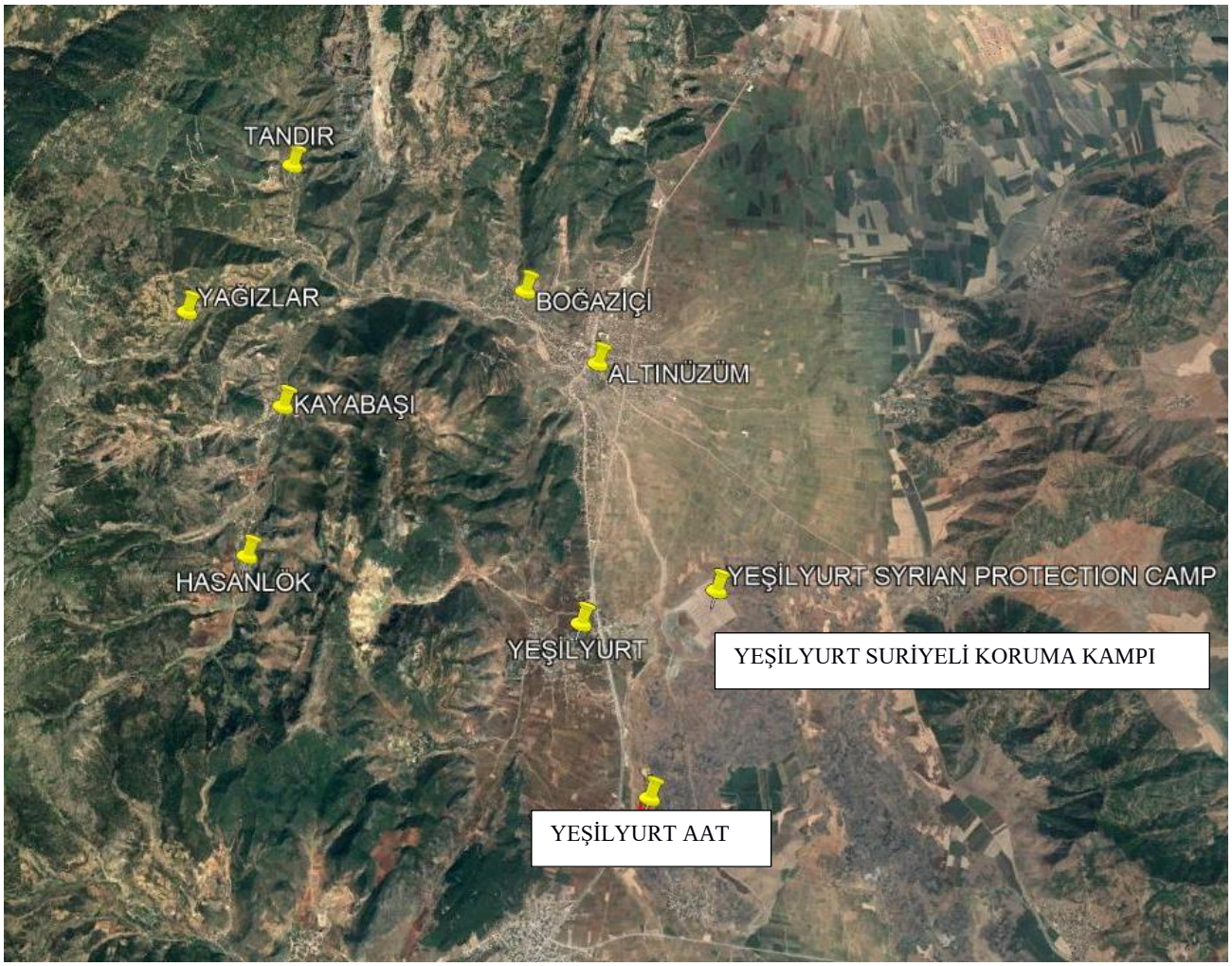
Yerleşimler genellikle düz arazi yapısına sahiptir. Arazi batıdan güneydoğuya doğru eğimlidir. Yerleşimlerin batısında Nur Dağları, doğusunda ise Kartal-Kurt Dağları uzanmaktadır. Mahallelerin içinden Alagöz Deresi geçmektedir.

Şekil 1: Gaziantep İlinin Türkiye'deki Konumunu Gösteren Harita

Şekil 2: İslahiye İlçesinin Gaziantep İlindeki Konumunu Gösteren Harita

Şekil 3: Proje Bölgesi İçinde Kalan Yerleşimleri Gösteren Uydu Fotoğrafı

3. PROJE AÇIKLAMASI

Proje, Boğaziçi-Altınüzüm mahalleleri kanalizasyon şebekesi projesi ve Boğaziçi-Altınüzüm-Yeşilyurt mahalleleri AAT projesi yapımından oluşmaktadır. Bu mahallelerde yaşayan geçici koruma altındaki Suriyelilerin nüfusu neredeyse bu mahallelerin toplam nüfusu kadar olup, bu nüfusun bölgede yaşamaya başlaması büyük altyapı ve çevre sorunlarının ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Ani nüfus artışı nedeniyle yerleşim yerlerinin altyapıları yetersiz kalmıştır. İlgili yerleşim yerleri için kanalizasyon şebekeleri ve AAT yapılması gerekmektedir.

Bileşen-1

"Boğaziçi-Altınüzüm Kanalizasyon Şebekesi Projesi" 2015 yılında **Sudes Müh Tic. Ltd. Şti.** tarafından yapılmıştır.

Boğaziçi-Altınüzüm Kanalizasyon Şebekesi Projesinde, proje bölgesinin 2050 yılındaki atıksu akışı 45 L/sn'dir. Hasanlök, Kayabaşı, Tandır ve Yağızlar ilçeleri uygun noktalardan ek akış olarak Boğaziçi-Altınüzüm Şebekesine dâhil edilmiştir. Bu yerleşimlerden gelen toplam ek akış hızı 10,5 L/sn'dir.

Ayrıca, proje kapsamındaki arıtma tesisine giden bir kolektör hattı projelendirilmiş olup, kolektör hattında Yeşilyurt Suriyeli Koruma Kampı (90 L/sn) ve Yeşilyurt mahallesinden (11,5 L/sn) gelen atıksular için ek akış alınmıştır.

Boğaziçi ve Altınüzüm mahalleleri kanalizasyon sisteminin tamamı entegre sızdırmaz beton borular kullanılarak projelendirilmiştir. Ancak, çelik borular içinde SN8 özellikli HDPE koruge borular kullanılmış olup, bu çelik borular karayolu geçişlerinde ve ileride karayolu altında kalacak geçişlerde yatay sondaj yöntemi kullanılarak inşa edilecektir. Projede, 1. aşamadaki 102.555 metrede 200 mm - 600 mm çaplarında kanalizasyon boruları kullanılmış, 2. aşamadaki 85.130 metrede ise 200 mm çapında kanalizasyon boruları tasarlanmıştır.

Kanalizasyon yapımı kapsamında, şebeke dışında, 1. Aşamada 2 rögar tipi pompa istasyonu ve Ø180mm HDPE100 (PN10) L = 1296 m ve Ø110mm HDPE100 (PN10) L = 98 m uzunluğunda pompa hatları tasarlanmıştır. 2. Aşamada 500 kişi için 1 foseptik, 1 rögar tipi pompa istasyonu ve Ø90mm HDPE100 (PN10) L = 1170 m hat tasarlanmıştır.

Şekil 4. Bileşen-1, Kanalizasyon Şebekesi Genel Vaziyet Planı

Bileşen-2

Atıksu Arıtma Tesisi Projesi Altınüzüm, Boğaziçi, Yeşilyurt, Hasanlök, Kayabaşı, Tandır ve Yağızlar mahalleleri ile Yeşilyurt Suriyeli koruma kampından gelecek atıksuları kapsamaktadır. Yeşilyurt AAT, Yeşilyurt mahallesi yerleşiminin yaklaşık 1,5 km güneyinde tasarlanmıştır. Arıtma tesisi projesi GASKİ için Onat Çevre ve Arıtma Teknolojileri Mühendislik İnşaat Sanayi Ticaret A.Ş. tarafından 2017 yılında yapılmış ve projede tesise "**Yeşilyurt Atıksu Arıtma Tesisi**" adı verilmiştir.

Yeşilyurt AAT uzun havalandırmalı aktif çamur sistemine göre tasarlanmıştır.

Atıksu arıtma tesisinin tasarım ve planlamasında, 1. aşamadaki nüfusun 34.000, 2. aşamadaki nüfusun 17.000 ve 2051 yılı için toplam eşdeğer nüfusun 51.000 olduğu kabul edilmiştir.

PTD kapsamında gelecekteki nüfuslar 2037 için 29.494, 2054 için ise 37.320 olarak hesaplanmıştır.

Proje tanıtım dosyası kapsamında atıksu arıtma tesisine ilişkin M_{ort} 2054 yılı için 38,00 L/sn ve 3.284 m^3/gün olarak hesaplanmış olup, AAT projesindeki 1. aşama tasarım akışına (M_{ort}= 37,78 L/sn ve 3.264 m^3/gün) çok yakındır.

Yeşilyurt AtıksuArıtma Tesisi deşarj sınırlarına göre ve 2036 ve 2051 hedef yılları için iki aşamalı olarak tasarlanmıştır. Arıtma tesisinin hitap ettiği nüfusa ve atıksu akış hızına ilişkin projeksiyonlarda kabul edilen değerlerin yüksek olması nedeniyle, 2036 yılındaki 2. Aşama için tasarlanan arıtma tesisi ünitelerinin yapılmasına gerek kalmayabilir. 2. Aşama için tavsiye edilen arıtma tesisi üniteleri ihtiyaç duyulduğunda nüfus artışına göre inşa edilecektir.

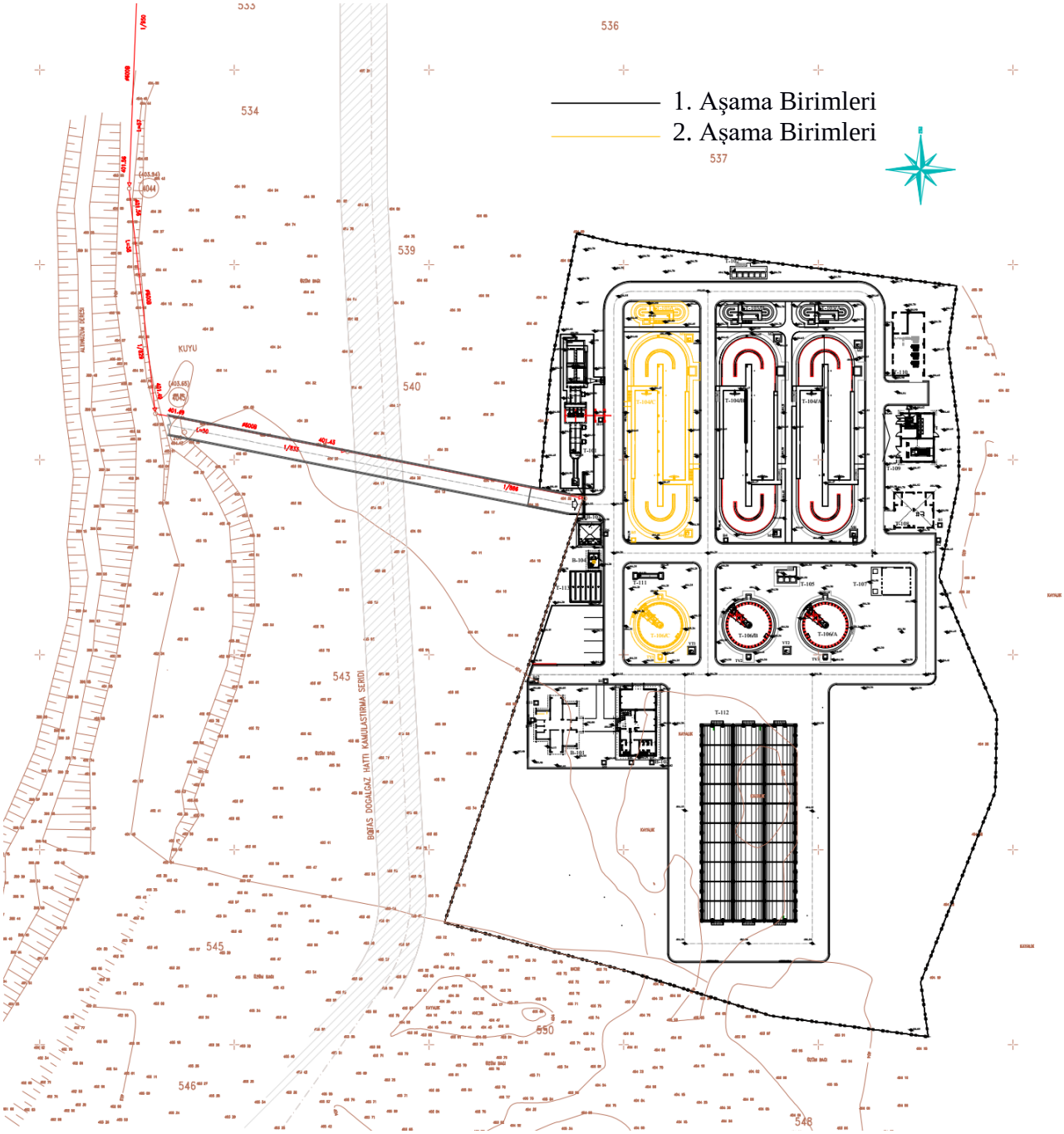
Tesisteki üniteler aşağıda verilmiştir:

- Ön Arıtma Üniteleri
  - Giriş Ağzı Yapısı
  - Kaba Elek
  - İnce Elek
  - Ana Pompa İstasyonu
  - Delikli Plaka Elek
  - Havalandırmalı Kum ve Gres Haznesi
- Anaerobik Tanklar
- Havalandırma Tankları
- Çökeltme Havuzları
- Çamur Susuzlaştırma Üniteleri
- Geri Devir Aktif Çamur Pompa İstasyonu
- Fan Binası
- Akış Hızı Dağıtım ve Toplama Yapıları
- Trafo - Jeneratör Binası
- İdare Binası
- Personel Binası

Atıksu Arıtma Tesisi Deşarj Kriterleri, Türk Mevzuatı, Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ve Avrupa Birliği Mevzuatı Kentsel Atıksu Arıtma Direktifi 91/271 / EEC, minimum değerler ve arıtma tesisi projesi "Proses Genel Şartnamesi"

Tablo 1: Projede Kabul Edilen Deşarj Sınırları

PARAMETRE	**Birim**	**Girdi Değeri**	**SKKY Deşarj Kriterleri**	**91/271/ECC Deşarj Kriterleri**	**Şartname Deşarj Kriterleri**	**Deşarj Sınır Değerleri**	**Azaltma Oranı**	**Asgari Azaltma Oranı**
BOİ	mg/L	380	50	25	20	**20**	%95	%70-96
Nitrojen	mg/L	50	-	15	-	**15**	%70	%40-70
Fosfor	mg/L	10	-	2	-	**2**	%80	%93
Askıda Katı Madde	mg/L	298	45	35	20	**20**	%93	%97
KOİ	mg/L	530	140	125	-	**125**	%76	
pH			6-9	-	-	**6-9**		

Şekil 5: Yeşilyurt AAT Genel Vaziyet Planı

4. YASAL ÇERÇEVE

Herhangi bir tesisin 2011/92/EU sayılı Avrupa Birliği Direktifi kapsamında resmi bir Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) gerektirip gerektirmediği bu tarama süreci sonucunda belirlenir. AB'ye ait ÇED Direktifinin iç hukuka aktarılmasından ibaret olan ve 25 Kasım 2014 tarihinde yayınlanan (2016 yılında değişiklik yapılan) ulusal Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliğine göre içme suyu ve kanalizasyon şebekesi projeleri ÇED sürecine tabi değildir. Ayrıca, Yeşilyurt atıksu arıtma tesisi projeleri tesislerin boyutları nedeniyle ÇED sürecine tabi değildir.

4.1 ULUSAL MEVZUAT

4.1.1 Çevre Kanunu

26 Nisan 2006 tarih ve 5491/2 sayılı Kanunla değişik (9 Ağustos 1983 tarih ve 2872 sayılı) Çevre Kanunu çevre konusundaki yasal düzenlemelerinin temelini oluşturmaktadır. Bu kanunun amacı çevrenin korunması ve iyileştirilmesi, doğal kaynakların korunması ve verimli kullanılması, su, toprak ve hava kirliliğinin önlenmesi, Türkiye'nin doğal ve tarihi zenginlikleri ile flora ve faunasının muhafaza edilmesidir.

Lisans verilmesine ilişkin kurallar ve çerçeve, kirliliğin önlenmesi ve kontrol altına alınmasına ilişkin yasak ve kısıtlamalar ve kanun ihlallerine uygulanacak para cezaları ve yaptırımlara ilişkin kural, ilke ve sınırlar Çevre Kanunu kapsamında belirlenmektedir.

4.1.2 İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik

İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğin amacı, insan tüketimine yönelik suların teknik ve hijyenik gerekliliklere ve kalite standartlarına uygunluğunun sağlanması ve kaynak ve içme sularının üretim, ambalajlama, etiketleme, pazarlama ve denetimine ilişkin usul ve esasların ortaya konulmasıdır.

Bu Yönetmelikte aşağıda belirtilen mevzuat ve bunların ilgili hükümleri esas alınmıştır:

- 1593 sayılı 24.04.1930 tarihli Umumi Hıfzısıhha Kanunu 235 ve 242. maddeleri;
- Gıdaların Üretimi, Tüketimi Ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmündeki Çerçeve Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında 5170 sayılı 27.05.2004 tarihli Kanunun 26. maddesi
- Sağlık Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmündeki Çerçeve Kararnamenin 43. maddesi

Bu yönetmelik ayrıca AB üyesi ülkeler tarafından uygulanan aşağıdaki direktiflere uygun olarak hazırlanmıştır:

- İnsan tüketimine yönelik suyun kalitesi hakkında 98/83/EC sayılı Konsey Direktifi;
- Doğal Mineralli Suların Çıkartılması ve Pazarlanmasına İlişkin Üye Ülkelerin Kanunlarının Uyumlaştırılması Hakkındaki 15.07.1980 tarihli ve 80/777/EEC sayılı Konsey Direktifi ve

• Doğal Mineralli Sular İçin Konsantrasyon Limitleri ve Etiketleme Bilgileri Hakkında Liste Oluşturulması ve Doğal Mineralli Suların ve Kaynak Sularının Ozonla Zenginleştirilmiş Hava ile İşleme Tabi Tutulmasının Şartlarını Belirleyen 16.05.2003 tarihli ve 2003/40/EC sayılı Konsey Direktifi

4.1.3 Kentsel AtıksuArıtımı Yönetmeliği

26047 sayılı ve 08.01.2006 tarihli bu yönetmeliğin amacı "kentsel atıksuların toplanması, arıtılması ve deşarjı ile belirli endüstriyel sektörlerden kaynaklanan atıksu deşarjının olumsuz etkilerine karşı çevreyi korumaktır. Bu Yönetmelik, kanalizasyon sistemlerine boşaltılan kentsel ve belirli endüstriyel atıksuların toplanması, arıtılması ve deşarjı, atıksu deşarjının izlenmesi, raporlanması ve denetlenmesi ile ilgili teknik ve idari esasları kapsar."

İller Bankası, Kanun gereği Türk Mevzuatındaki standartları mutlaka uygulamaktadır. Türkiye'deki Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliğinde verilen referans değerler, kentsel atıksu arıtımına ilişkin 21 Mayıs 1991 tarihli, 91/271/EEC sayılı Konsey Direktifi ile tamamen uyumludur. Referans değerler aşağıdaki şekilde verilmiştir:

Parametre	**Birim**	**Türkiye Kentsel Atıksu Arıtımı Yönetmeliği Kompozit numune 2 Saat**	**91/271/EEC sayılı, 21 Mayıs 1991 tarihli (kentsel atıksu arıtımı hakkındaki) Konsey Direktifi**
$BOİ_5$	mg/L	25	25
KOİ	mg/L	125	125
TAKM	mg/L	35	35
Toplam Nitrojen	mg/L	10	10
Toplam Fosfor	mg/L	1	1

4.2 AB MEVZUATI

4.2.1 AB Su Çerçeve Direktifi (2000/60/EC)

2000/60/EC sayılı AB Su Çerçeve Direktifi suyun insan sağlığı ve çevrenin korunmasındaki rolüne ilişkin sürdürülebilir yönergeler içermektedir. Direktifin amacı yer altı ve yüzey su kaynaklarının tümünün korunmasına ve AB'deki su ortamının sürdürülebilirliğine ve gelişimine ilişkin bir çerçeve sağlamaktır. Su ile ilgili mevzuatın tamamı, Çerçeve Direktifi (Avrupa Komisyonu, 2000) desteklemektedir.

4.2.2 AB İçme Suyu Direktifi (98/83/EC)

Bu direktif insan tüketimine yönelik suların tamamının temiz, güvenli ve gereken kalitede olmasını sağlamakla ilgili olup, halk sağlığının su kaynaklarında meydana gelebilecek kirlenmelerin olumsuz etkilerinden korunmasını amaçlamaktadır (Avrupa Komisyonu, 1998). Su temini ile ilgili bileşeni olmadığı için bu Direktif uygulanabilir değildir.

4.2.3 Yüzey Suyu Çekme Direktifi

Bu Direktif AB'nin 1970'li ve 1980'li yıllarda uygulamaya koyduğu su mevzuatının 'birinci dalgasına' aittir. Direktifin amacı içme suyu olarak kullanılmak üzere çekilen yüzey sularının halka arz edilmeden önce belirli kalite standartlarına ulaşmasını sağlayarak halk sağlığının korunmasıdır. Direktif bağlayıcı olmayan "kılavuz" değerleri ve bağlayıcı "zorunlu" değerleri ortaya koymakta ve Üye Devletlerin içme suyu olarak çekilen yüzey sularının kalitesini takip etmelerini ve asgari kalite standartlarına uymalarını sağlamak için önlemler almasını gerektirmektedir.

Bu direktif Su Çerçeve Direktifine entegre edilecek ve 22 Aralık 2007 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılarak yerini söz konusu direktifin ilgili hükümlerine bırakacaktır. Bu nedenle, artık projeyle doğrudan ilgili değildir. Ancak, aşağıda belirtilen ana temel yükümlülükler hala geçerlidir.

Üye devletlerin (diğerlerinin yanında) şunları (da) yapması gerekmektedir:

- Direktifte belirtilen parametrelere yönelik olarak, içme suyu çekmek amacıyla kullanılan yüzey suları için geçerli olan su kalitesi standartlarının oluşturulması;
- İçme suyu çekmek için kullanılan yüzey sularından numune alınarak analiz edilmesi ve içme suyu çekmek için kullanılan yüzey sularının kalite standartlarına ne ölçüde uygun olduğunun değerlendirilmesi;
- İçme suyu çekmek için kullanılan yüzey sularının asgari kalite standartlarına uygun olmasını sağlayacak tedbirlerin alınması ve bu standartları karşılamayan suların istisnai durumlar dışında içme suyu çekmek için kullanılmasına izin verilmemesi ve
- Yüzey suyu kirliliğinin aşamalı olarak azaltılmasının sağlanması ve daha fazla kirlenmesinin önlenmesi.

Direktifte hangi parametrelerin kontrol edileceği belirtilir, diğer direktiflerde ise ölçüme ilişkin metodolojiler belirtilir.

4.2.4 Kentsel AtıksuAtıksu Arıtımı Direktifi

Bu yasal uyarıyla Kentsel Atıksu Arıtımına ilişkin 91/271/EC Direktif iç hukuka aktarılmıştır. Bu direktifin amacı su ortamını arıtılmamış veya uygunsuz şekilde arıtılmış kentsel atıksu ve endüstriyel sektörlerden gelen atıksu deşarjlarının olumsuz etkilerinden korumak olup, bu direktif aşağıdaki şekilde gösterildiği gibi kullanma sularının ve atıksular ile belirli endüstriyel sektörlerden gelen atıksuların oluşturduğu karışımların toplanması, arıtılması ve deşarj edilmesi ile ilgilidir.

Bu yasal uyarı kapsamındaki yükümlülükler şöyle özetlenebilir:

• 2.000 nüfus eşdeğerinin üzerindeki tüm insan kümeleri için kentsel atıksu toplama sistemleri (kanalizasyon) ve arıtma tesisleri sağlanması;

• Belirli sektörlerden gelen tüm kentsel atıksu ve endüstriyel atıksu deşarjlarına ve kentsel atıksu sistemlerine yapılan tüm endüstriyel atıksu deşarjlarına yönelik özel yetkilendirme için yasal çerçeve sağlanması;

• Arıtma çamurunun yüzey sularına boşaltılması veya deşarj edilmesine aşamalı olarak son verilmesini gerektirir; • Arıtılmış kentsel atıksu deşarjlarının ve etkilerinin yeterince takip edilmesini talep eder.

5. ÇEVRESEL VE SOSYAL RİSK SINIFLANDIRMASI

Bu Çevresel Etki Değerlendirme Tarama Raporu, önerilen Kanalizasyon Şebekesi ve AAT Projesi ile ilgili bilgilerin sunulması ve önerilerin AT'nin 1985 tarihinde çıkan ve 2014 yılında (2014/52/EU) değişiklik yapılan ÇED Direktifi (85/337/EEC) ile büyük ölçüde uyumlu hale getirilmiş olan 25 Kasım 2014 tarihli ve 29186 sayılı Türkiye Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliğine göre ve gerek AT ÇED Direktifi gerekse ulusal ÇED Yönetmeliği kapsamında nasıl performans gösterdiğinin tartışılması amacıyla hazırlanmıştır.

Genel kural olarak, projelerin çevresel açıdan taranması boyunca Avrupa Yatırım Bankası'nın Çevresel ve Sosyal Standartları izlenmiştir. Avrupa Komisyonu'nun 97/11/EC ve 2003/35/EC sayılı Direktifleri ile değişiklik yapılan 85/337/EEC sayılı ÇED Direktifinin Ek I ve II bölümlerinin her proje bileşeni için Çevresel Tarama Raporu (ÇTR) hazırlanması hakkındaki hükmüne özellikle dikkat edilmiştir. Avrupa Yatırım Bankası yönergelerine göre, Avrupa Birliği üyesi, üye adayı ve potansiyel üye adayı ülkeler dışındaki projeler için, destekleyici kurum AB mevzuatının yanı sıra ulusal çevresel ve sosyal mevzuatın ve yürürlükteki uluslararası en iyi uygulamaların getirdiği sınıflandırma ile tutarlı olacaktır.

Türkiye'de yürürlükte olan 25 Kasım 2014 tarihli, 29186 sayılı Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği, 1985 EC ÇED Direktifi (85/337/EEC) ve 2014 yılında yapılan değişiklikleri (2014/52/EU) ile büyük ölçüde uyumlu hale getirilmiştir. Gerek Avrupa Komisyonu'nun ÇED Direktifi gerekse Türkiye'nin ÇED Yönetmeliği uyarınca, içme suyu şebekesi projeleri, kanalizasyon hatları ve AAT'lar için tam kapsamlı Çevresel Etki Değerlendirmesi çalışması yapılmasına gerek yoktur. Ancak, Türkiye ÇED Yönetmeliğinin Ek II bölümünde AAT'ların nüfus eşdeğerine ilişkin herhangi bir eşik verilmezken, bir projenin Ek II kapsamında bir proje olması için Avrupa Komisyonu ÇED Direktifinde 50.000-150.000 olarak belirtilen bir eşik vardır ve proje için ön ÇED raporu hazırlanması gerekir. Bu bağlamda, sadece Karkamış AAT için değil, Karkamış'taki dört projenin tümü için çevresel etki tarama raporu hazırlanmıştır. Avrupa Yatırım Bankası danışmanları tarafından yapılan incelemede olduğu gibi, bu rapor revize edilmiş ve Avrupa Yatırım Bankası'nın çevresel ve sosyal yönergeleri ile tutarlı hale getirilmiştir. Bu doğrultuda, içme suyu şebekelerinin kaynağında su kalitesi analizi yapılmış, etkiler nicelleştirilmiş, projelerin etki hafifletme ve takip felsefesinde revizyonlar yapılmış ve uygulama biriminin kurumsal yapılanması gerçekleştirilmiş, ayrıca yakınma ve çözüme kavuşturma mekanizması güçlendirilmiştir. Avrupa Yatırım Bankası Çevre Yönergesinin 8. Paragrafına göre, Avrupa Birliği üyesi, üye adayı ve potansiyel üye adayı ülkeler dışındaki operasyonlar AB çevre standartları ve gereklilikleri ile tutarlı şekilde tasarlanmalı ve gerçekleştirilmelidir. Ancak, destekleyici kurum uluslararası en iyi çevre uygulamalarına ve ev sahibi ülkenin taraf olduğu yürürlükteki çok taraflı çevre anlaşmalarındaki tüm yükümlülüklere ve standartlara bağlı kalmalıdır. AB standartlarının ulusal standartlardan daha katı olduğu durumlarda,

yerel koşullar dikkate alınarak pratik ve uygulanabilir olması halinde daha yüksek AB standartlarının uygulanması istenir.

Çevre raporlarının onaylanması ile ilgili olarak, İller Bankası kendi Kuruluş Kanununa (6107 sayılı Kanun) göre içme suyu temini ve atıksuların toplanması ve arıtılması dâhil olmak üzere su ve atıksu ile ilgili faaliyetler konusunda yetkili bir kurumdur. Kuruluş kanununun ilgili hükümleri aşağıda verilmiştir:

MADDE 3 – (1) Bankanın amacı, il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile münhasıran bunların üye oldukları mahalli idare birliklerinin finansman ihtiyacını karşılamak, bu idarelerin sınırları içinde yaşayan halkın mahalli müşterek hizmetlerine ilişkin projeler geliştirmek, bu idarelere danışmanlık hizmeti vermek ve teknik mahiyetteki kentsel projeler ile alt ve üstyapı işlerinin yapılmasına yardımcı olmak ve her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı işlevlerini yerine getirmektir.

(2) (b) İller Bankası faaliyetleri konusunda araştırma, proje geliştirme ve danışmanlık hizmeti yapabilir veya yaptırabilir, teknik yardım verebilir.

(2) (h) (Ek: 8/8/2011-KHK-648/58 md.) Bakanlık tarafından talep edilen özel projeler ve kentsel altyapı projeleri ile yapım işlerini yapar veya yaptırır.

Ayrıca, 15.11.2012 tarihli "İller Bankası Teşkilat, Görev ve Sorumluluk Talimatına göre ilgili maddeler;

Madde 14 Proje Dairesinin görevleri;

(a) Hizmet alıcıların, kamu kurum ve kuruluşlarının talepleri doğrultusunda içme suyu temin, depolama, dağıtım ve arıtma, kanalizasyon şebekesi ve arıtma, yağmur suyu şebekesi, deniz deşarjı, katı atık ve her türlü üst yapı tesislerinin projelerini hazırlamak veya hazırlattırmak. Bu hizmetleri yerine getirmek için, hidrolojik, hidrojeolojik, jeofizik, jeoteknik, jeolojik etüt ve fizibilite etütlerinin yanı sıra beton üzeri yer altı sularının batimetrik ve otografik araştırma ve etki analizlerini hazırlamak veya hazırlattırmak.

(e) Banka, hizmet alıcılar veya diğer kamu kuruluşları tarafından yapılan veya yaptırılan projelerin teknik inceleme ve onaylamasını yapmak.

Madde 15 Altyapı Uygulama Dairesinin görevleri;

(a) İçme suyu temin, depolama, dağıtım, içme suyu arıtma, HES ve diğer enerji tesisleri, barajlar, göletler, sulama, regülatör, jeotermal ısıtma sistemleri ve dağıtımı, yol ve yol kaplamaları, hizmet alıcılara ve tesislere göre atıksu toplama ve deşarjı, atıksu arıtma, deniz deşarjı, yağmur suyu toplama ve deşarjı, taşkın koruma ve dere ıslahı, katı atık hazırlanması veya hazırlatılması; toplama, bertaraf, değerlendirme ve rehabilitasyon gibi çevre koruma ve altyapı tesisleri yapılması veya inşa edilmesi, devam eden tesisler için proje değişiklikleri ve onay işlemlerinin yapılması.

Sonuç olarak, Avrupa Yatırım Bankası'nın Çevresel Etki Tarama Raporları hazırlanması ve onaylanmasına ilişkin gereklilikleri 97/11/EC ve 2003/35/EC sayılı Direktiflerle değişiklik yapılan Avrupa Komisyonu 85/337/EEC sayılı ÇED Direktifinin Ek I veya II gerekliliklerine göre yerine getirilmiştir.

Bileşen-1: Kanalizasyon Şebekeleri Projesi

Gerek ulusal gerekse AB'nin ÇED mevzuatına göre, kanalizasyon şebekeleri için ÇED prosedürü istenmez. Bu bağlamda, Gaziantep Çevre ve Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı İl Müdürlüğünden alınan ve Boğaziçi-Altınüzüm Kanalizasyon Şebekesi için Türkiye ÇED Yönetmeliğine göre ÇED ya da ÇED süreci gerekmediği belirtilen yazı Ek 3'te sunulmuştur.

Bileşen-2: AAT Projesi

Türkiye ÇED mevzuatına ve Avrupa Komisyonu ÇED Direktifine göre, nüfus 150,000 nüfus eşdeğerinden fazlaysa atıksu arıtma tesisi ÇED gerektirir ve/veya Atıksu Arıtma Tesisinin debisi 30,000 m^3'ten fazlaysa ÇED raporu hazırlanması gerekir. Proje kapsamındaki tesisin kapasitesi 34000 eşdeğer kişidir ve ortalama miktar M_{ort} = günde 3.264 m^3'tür. Bu bağlamda, Gaziantep Çevre ve Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı İl Müdürlüğünden alınan ve Yeşilyurt AAT için Türkiye ÇED Yönetmeliğine göre ÇED ya da ÇED süreci gerekmediği belirtilen yazı Ek 3'te sunulmuştur.

6. ARAZİ EDİNİMİ VE ARAZİYLE İLGİLİ KONULAR

Bileşenlerden hiçbiri herhangi bir arazi edinimini ya da insanların yeniden iskan edilmesini gerektirmemektedir. Herhangi bir geçici ekonomik yer değiştirme, geçici işgal v.s. olmayacaktır. Bu aşamada, şantiyelerin geçici ya da kalıcı olarak herhangi bir yeniden iskan ve/veya ekonomik yer değiştirmeye yol açması beklenmemektedir. Proje ilerledikçe (örneğin, kapanan yolların neden olduğu etkiler daha iyi anlaşıldıkça) bu durum değişecek olursa, nihai faydalanıcı finansöre öneride bulunacak ve bu projelerde AYB standartlarına uyulmasını sağlayacaktır. Söz konusu standartlar uyarınca telafi belirlenecek ve verilecektir. İller Bankası'nın standart uygulaması olduğu üzere, kanalizasyon hatları dahil olmak üzere şebeke projelerinin tümü mevcut yolların kenarlarında yer almaktadır ve hiçbir kamulaştırmaya ve dolayısıyla yeniden yerleşime neden olmayacaktır.

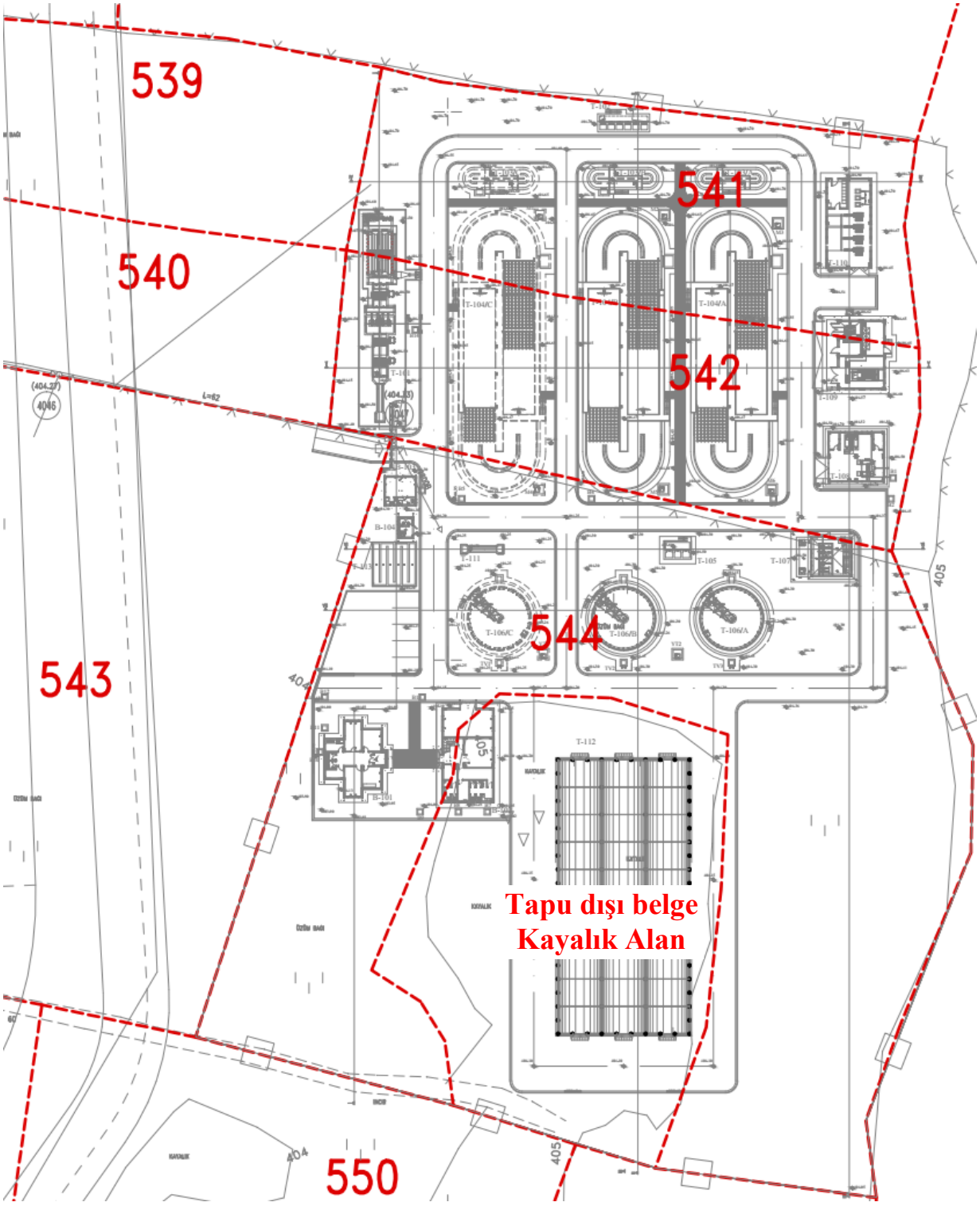
Bileşen -1: Kanalizasyon Şebekesi

Kanalizasyon hatları güzergahlarında ve pompa istasyonlarında arazi edinimi gerekmemektedir. Uygulama aşamasından önce, geçiş hakkı için gerekli tüm resmi izinler alınacaktır. Sistem güzergahları açık yollardan gittiği için arazi edinimine ya da yeniden iskana gerek yoktur. İnşa edilecek yapılar koruma alanında veya örselenebilir alanda bulunmamaktadır.

Bileşen -2: AAT

Yeşilyurt atıksu arıtma tesisi mülkiyet durumu:

Yeşilyurt AAT, İslahiye ilçesi Yeşilyurt mahallesi Kısık mevkiinde bulunan 541 (3.550 m^2), 542 (3.900 m^2) ve 544 (9.900 m^2) numaralı parseller üzerine yapılacaktır. Parsellerin tümü GASKİ'ye aittir.

Şekil 6: Sahipli Parsellerin Sınırlarını Gösteren Yeşilyurt AAT Genel Vaziyet Planı

7. MUHTEMEL ETKİLER DEĞERLENDİRMESİ

Önerilen inşaat faaliyeti, Avrupa Komisyonu'nun *ÇED Taraması Rehberinde* (1) yer alan ve projenin ve içinde bulunduğu çevrenin karakteristiklerine göre ÇED gerekip gerekmediğini değerlendirme konusunda kullanıcılara yardımcı olması için hazırlanmış olan 'kontrol listesine' göre değerlendirilmiştir. Doldurulmuş kontrol listesi ilişikteki Ek 1'de yer almaktadır.

Söz konusu inşaat faaliyetinin herhangi bir önemli çevresel etkiye yol açma olasılığının olup olmadığının belirlenmesi amacıyla bugüne kadar mevcut olan bilgiler gözden geçirilmiş ve sahada görsel incelemeler yapılmıştır. İnşaat alanı içindeki her türlü etkinin en aza indirilmesi için yüklenicilerin Çevresel İzleme Planını (*Ek 2*) takip etmeleri gerekecektir.

7.1 PEYZAJ VE GÖRSEL

Bileşen -1: Kanalizasyon Şebekesi

Sahayı kaplayan veya bitişiğinde yer alan herhangi bir peyzaj düzenlemesi bulunmamakta olup, kanalizasyon şebekesi açık sokaklarda yapılacak ve borular yerleştirildikten sonra bu sokaklar eski haline getirilecektir.

Bileşen-1 için, genelde, geçici aksamaların veya varlıklara erişim konusunda çıkan sorunların telafisi için gereken önlemler alınacaktır.

Şehirde, kanalizasyon şebekesi için 3 adet pompa istasyonu ve 1 adet foseptik inşa edilecektir. Söz konusu istasyonlar yer altına yapılacaktır.

Dolayısıyla, peyzaj ve görsellik bakımından herhangi bir rahatsızlık olmayacaktır.

Bileşen -2: AAT

AAT yerleşim yerinden 1,5 km uzağa yapılacaktır. Dolayısıyla, peyzaj ve görsellik bakımından herhangi bir rahatsızlık olmayacaktır.

(1) Avrupa Komisyonu, 2001, *ÇED Taraması Rehberi*, http://ec.europa.eu/environment/archives/eia/eia-guidelines/g-screening-full-text.pdf Erişim tarihi 26 Ekim 2009

7.2 GÜRÜLTÜ

Bileşen -1: Kanalizasyon Şebekesi

Hafriyat ve dolgu işleri de dahil olmak üzere inşaat aşamasında ekipman ve makine kullanılmasından dolayı gürültü ve titreşim etkileri oluşacaktır. Bu etkiler geçici olacak ve inşaat faaliyetlerinin gündüz çalışma saatleriyle kısıtlanması suretiyle en az indirilecektir. İşletme aşamasında ise, gürültüye neden olabilecek tek kaynak pompa istasyonları olacaktır. Ancak, pompa istasyonu da bu projede yer altına yapılacağından böyle bir etki beklenmemektedir.

Bileşen -2: AAT

Hafriyat işleri de dahil olmak üzere inşaat aşamasında ekipman ve makine kullanılmasından dolayı gürültü ve titreşim etkileri oluşacaktır. Tesiste bulunan fan, pompa istasyonları v.s. gibi birimler arıtma tesisinin çalıştırılması sırasında gürültü ve titreşime neden olabilir. Saha yerleşim yerlerinden 1,5 km uzakta olduğu için bölge sakinleri üzerinde herhangi bir etkisi olmayacaktır.
Özellikle inşaat aşamasında olmak üzere, gürültü seviyesini asgari düzeye indirmek için hafifletme tedbirleri alınacaktır.

- İnşaat faaliyetleri sırasında kullanılacak makine ve ekipman aynı noktada/konumda çalıştırılmayacak, şantiye içine homojen şekilde dağıtılacaktır.
- Projeler daha çok yerleşim alanlarında gerçekleştirilecektir. Bu nedenle, şikayet olduğunda, gürültü ölçümleri yapılmalı ve gereken ilave hafifletme tedbirleri (yani, gürültü bariyerleri kurulması) alınması düşünülmelidir.
- Tüm projelerde, gürültü seviyesi düşük ekipman seçilmesine dikkat edilecektir.
- İnşaat makine ve ekipmanlarının bakımı düzenli ve periyodik şekilde yapılacaktır. Her vardiyada günlük bakım yapılacak ve her aracın çalışma süresi operatör tarafından kaydedilecek, böylece periyodik bakımlar için toplam çalışma süresi takip edilecektir. Periyodik bakımlar her 50, 250, 500, 1000, 2000 çalışma saatinde bir yapılacaktır. Bakım formları düzenli olarak doldurulacaktır;
- İnşaat makine ve ekipmanlarının bakımı düzenli ve periyodik şekilde yapılacak ve inşaat makineleri için mevzuattan kaynaklanan hız sınırlamalarına uyulacaktır.
- Çalışmalar gündüz yapılacak, kesinlikle gerekli olmadıkça gece çalışmasına izin verilmeyecektir.
- Gürültü ile ilgili şikayetlerin yönetilmesi için şikayet mekanizması kurulacaktır.
- Hassas alıcılar (hastane, okul, huzurevi v.s.) bulunan proje alanlarında inşaatlar mümkün olan en hızlı şekilde gerçekleştirilecek olup, söz konusu alanlarda geçici çözüm olarak gürültü bariyerleri kurulması gibi gerekli önlemler alınmalıdır.
- Yüklenici bir Gürültü Yönetim Planı hazırlayacak ve bu planda (asgaride) burada açıklanan tedbirler bulunacak olup, başka tedbirler de bulunabilecektir.

7.3 EKOLOJİ VE DOĞA KORUMA

Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Müdürlüğü veri tabanından görülebileceği üzere, koruma altında herhangi bir alan bulunmamaktadır.

Bileşen -1: Kanalizasyon Şebekesi

Kanalizasyon şebekesi, koruma altında veya hassas durumda hiçbir ekosistem veya canlı türü içermeyen ve yerleşim bölgesinin kentsel kısmı içinde bulunan mevcut sokaklar ve yerleşim alanları içinde kalacak şekilde tasarlanmıştır.

Bileşen -2: AAT

AAT yerleşim yerlerinden uzağa yapılacaktır. Arıtma tesisi alanı halen tarım amaçlı kullanılmakta olup, koruma altında veya hassas durumda hiçbir ekosistem veya canlı türü içermemektedir.

Yukarıda belirtildiği üzere, planlanan proje sahalarının veya bunların güzergahlarının hiçbiri koruma alanı olarak hiçbir şekilde sınıflandırılmamıştır. Buna ek olarak, AAT'ın üreteceği çamur doğaya bırakılmayacak, lisanslı firma tarafından toplanacaktır. GASKİ çamur bertaraf işini dışarıya yaptırmaktadır. Mevcut durumda, Gaziantep'teki atıksu arıtma tesislerinden gelen (%22-25 kuru katı oranlı) çamur yakılmak veya hammadde olarak kullanılmak üzere Çimko Çimento ve Beton Sanayi Ticaret A.Ş. tarafından toplanmaktadır. GASKİ'nin mevcut çamur stratejisi doğrultusunda, Yeşilyurt AAT'ın çamuru Çimko Çimento ve Beton Sanayi Ticaret A.Ş tarafından toplanacak ve bertaraf edilecektir.

7.4 SEL RİSKİ

Bileşen -1: Kanalizasyon Şebekesi

Sistemin inşa edileceği Boğaziçi ve Altınüzüm mahallelerinde sel riski bulunmamaktadır.

Bileşen -2: AAT

Yeşilyurt AAT Projesi kapsamında Deliçay'ın 100 ve 500 yıllık yinelenme akışına göre sel hesaplaması yapılmıştır.
M_{100} = 115,90 m^3/sn

M_{500} = 164,10 m^3/sn akışlar için, Deliçay'daki 5 ayrı bölüm için yapılan hesaplamalar sonucunda çayda taşkın olmayacağı belirlenmiştir.

Arıtma Tesisinin azami deşarj kotu 402,9 m olup, 500 yıllık yinelenme akışı için taşkın anında çayda azami su kotu 402,47 olacağından suyun geri çekilemeyeceği belirlenmiştir.

7.5 KOKU RİSKİ

Bileşen -1: Kanalizasyon Şebekesi

Tüm kanalizasyon kolektörlerinde olduğu gibi, borulardaki atıksudan kaynaklanan gazlar kokuya neden olur. Çevre yerleşim yerlerinde koku sorununun önlenmesi için tedbir alınacaktır. Borulardaki atıksu hızı İller Bankası teknik şartnamelerine uygun olarak boru tabanında tortulaşmayı önleyecek şekilde seçilir, böylece borularda tıkanma ve koku sorunları etkin şekilde önlenir.

Bileşen -2: AAT

Tesis sahası yerleşim alanına 1,5 km uzaklıkta yer almakta olup, yaşayanların kokudan etkilenmesi beklenmemektedir. Bununla birlikte, AAT'lar tamamen kapalı çamur susuzlaştırma ve elleçleme tesisleri sayesinde kokuyu en aza indirecek şekilde tasarlanacaktır.

7.6 YÜZEY / YER ALTI SULARINA ETKİLERİ

Bileşen -1: Kanalizasyon Şebekesi

Proje alanı çevresinde koruma altında herhangi bir akifer veya yüzey suyu kaynağı bulunmamaktadır. Toplanan atıksuatıksular giriş yapısının yanındaki rögardan arıtma tesisine aktarılacaktır. Tüm atıksuatıksular Yeşilyurt atıksuatıksu arıtma tesisinde arıtıldıktan sonra Deliçay'a deşarj edilecektir.

Bileşen -2: AAT:

Önerilen AAT sahası hiçbir sıhhi koruma bölgesi veya yer altı suyu akiferinde değildir. Ayrıca, kirlilik yüklerini azalttıkları için AAT'ların önemli bir olumlu etkisi olacaktır. AAT'ın inşaat aşamasında yer altı/yüzey suyu üzerinde çevresel etkiler meydana gelebilecektir. Bu durumda, bu tür etkileri en aza indirmek/önlemek amacıyla aşağıda belirtilen tedbirler alınacaktır:

- Açılan hendeklerin yüzey suyu, yer altı suyu veya yağmur suyu ile dolması durumunda, bu kanallarda oluşabilecek çamurlu sular dışarı pompalanacak, alıcı ortama doğrudan deşarj edilmeyecektir. Bu sular içerdikleri kum ve çamur bertaraf edildikten sonra alıcı ortama deşarj edilecektir;
- Atıksuların, kalıntıların veya başka atıkların yer altı suyuna veya yüzey suyuna deşarj edilmesinden kaçınılacaktır. Şantiyelerde üretilen atıksua mevcut kanalizasyon şebekesine verilecek, kanalizasyon bağlantısı mümkün değilse foseptiklerde toplanarak en yakın kanalizasyon şebekesine deşarj edilecektir.
- Toz bastırma faaliyetlerinde kullanılan suyun yüzey akışı oluşturması önlenecektir.
- Araç ve iş makinesi temizlenmesinden veya yıkanmasından kaynaklanan atıksular tanklarda toplanacak ve vidanjörler aracılığıyla bertaraf edilecektir.
- Projenin su, atıksu ve kimyasal madde ile temas eden üniteleri taban geçirimsizliğinin sağlanması amacıyla çimento oranı ve dayanıklılığı uygun beton kullanılarak inşa edilecektir. Dolayısıyla, toprağa ya da yer altı suyuna herhangi bir sızıntı olmayacaktır;
- Muhtemel nehir geçişlerinde ve şantiyelerin yakınında bulunan sulama kanallarının çevresinde silt tutucu çitler kullanılacaktır.

7.7 TOZ EMİSYONU

Tablo 2: Yeşilyurt AAT İnşaatı Hafriyat Miktarı

	Hafriyat Miktarı
Binalar Toplam Hafriyat Miktarı	350 m^3
Arıtma Üniteleri Toplam Hafriyat Miktarı	10500 m^3
Saha Düzenlemesi, Yollar, Borular Toplam Hafriyat Miktarı	1000 m^3
Genel Toplam	**11850 m^3**

Hafriyat toprağı yoğunluğu 1,6 ton/m^3 alınırsa;

Hafriyat Miktarı: Hafriyat Hacmi x Yoğunluğu = (11850 m^3 x 1,6 ton / m^3) ≈ 18960 ton

Hafriyat çalışmaları Arıtma Tesisi inşaat aşamasında 6 ayda tamamlanacak ve bu süre zarfında ayda 26 gün, günde 16 saat (iki vardiya) çalışılacaktır.

Buna göre, saat başına çıkacak hafriyat miktarı;

Hafriyat Miktarı = [(18960 ton) / (6 ay x 26 gün / ay x 16 saat/gün)] = 7,6 ton / saat

Tozuma Miktarı = Üretim Miktarı x Emisyon Faktörü

Toz emisyonu kütle akış oranı hesaplamasında kontrolsüz emisyon faktörleri kullanılmıştır. Hafriyatın yarısının Gaziantep Belediyesi tarafından alınacağı ve dolgu için kullanılmak üzere Gaziantep şehir merkezine taşınacağı kabul edilmiştir. Hafriyatın diğer yarısı da proje sahasında dolgu için kullanılacak ve tesis içindeki uygun bir alana dökülecektir.

Saha içi taşıma mesafesinin yaklaşık 100 metre olduğu varsayılırsa, gidiş-dönüş mesafesi 200 m olacaktır. Bir seferde taşınacak azami hafriyat miktarı 20 tondur,

Yaklaşık gidiş-geliş sayısı

26240/156/16/20 = 0,38 gidiş-geliş / saat

Tablo 3: Hafriyat Aşamasında Toz Emisyonu (Toplam Kütle Akış Oranı Olarak) – Tesiste Dolgu Malzemesi Olarak Depolanacak Kısım (3,80 ton / saat)

Atık		**Emisyon Faktörü**	**Hesaplama**	**Kütle Akış Oranı**
Aşama	**Kaynak**			
İnşaat Aşaması	Çıkarma	0,025 kg/ton	3,80 ton/sa*0,025 kg/ton	0,095 kg/sa
	Yükleme	0,010 kg/ton	3,80 ton/sa*0,010 kg/ton	0,038 kg/sa
	Nakliye	0,700 kg/gidiş-geliş km	(0,38/2 gidiş-geliş/sa) x 0,2 km x 0,700 kg/gidiş-geliş km	0,027 kg/sa
	Boşaltma	0,010 kg/ton	3,80 ton/sa*0,010 kg/ton	0,038 kg/sa
	Depolama	5,8 kg/ha-gün Depolama Alanı: 0,05 ha	0,05 ha x 5,8 kg/ha-gün / 24 sa/gün	0,012 kg/sa
			TOPLAM	0,210 kg/sa

Tablo 4: Hafriyat Aşamasında Toz Emisyonu (Toplam Kütle Akış Oranı Olarak) – Tesisten Gaziantep Belediyesi Tarafından Alınacak Kısım (3,80 ton / saat)

Atık		**Emisyon Faktörü**	**Hesaplama**	**Kütle Akış Oranı**
Aşama	**Kaynak**			
İnşaat Aşaması	Çıkarma	0,025 kg/ton	3,80 ton/sa*0,025 kg/ton	0,095 kg/sa
	Yükleme	0,010 kg/ton	3,80 ton/sa*0,010 kg/ton	0,038 kg/sa
	Nakliye	0,700 kg/gidiş-geliş km	(0,38/2 gidiş-geliş/sa) x 0,2 km x 0,700 kg/gidiş-geliş km	0,027 kg/sa
			TOPLAM	0,160 kg/sa

Toplam toz emisyonu kütle akış oranı 0,210 + 0,160 = 0,370 kg / saat olup, "Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrol Yönetmeliği" Ek 2 Tablo 2.1'de verilen saatte 1 kg'lık sınır değerin altındadır.

Tablo 5: Boğaziçi-Altınüzüm Kanalizasyon Şebekesi İnşaatı Hafriyat Miktarı

	Hafriyat Miktarı
Kanalizasyon Şebekesi Toplam Hafriyat Miktarı	442000 m^3

Hafriyat toprağı yoğunluğu 1,6 ton/m^3 alınırsa;

Hafriyat Miktarı: Hafriyat Hacmi x Yoğunluğu = (442000 m^3 x 1,6 ton / m^3) ≈ 707200 ton

Hafriyat çalışmaları şebekelerin inşaat aşamasında 30 ayda tamamlanacak ve bu süre zarfında ayda 26 gün, günde 16 saat çalışılacaktır.

Buna göre, saat başına çıkacak hafriyat miktarı;

Hafriyat Miktarı = [(707200 ton) / (30 ay x 26 gün / ay x 16 saat/gün)]

= 56,70 ton / saat

Toz emisyonu kütle akış oranı hesaplamasında kontrolsüz emisyon faktörleri kullanılmıştır.

Hafriyatın yarısının (28,35 ton/saat) Gaziantep Belediyesi tarafından alınacağı ve dolgu için kullanılmak üzere Gaziantep şehir merkezine taşınacağı kabul edilmiştir. Hafriyat diğer yarısı da (28,35 ton/saat) proje sahasında dolgu için kullanılacak ve hendeğin yanında muhafaza edilecektir.

Şebeke inşaat alanında gerçekleştirilecek nakliyenin etki alanı 50 metre kabul edilirse, Gaziantep Belediyesi tarafından alınacak kısmın nakledilmesinden kaynaklanan toz emisyonunun hesaplanması için sahaya gidiş-geliş mesafesi 100 m olacaktır. Bir seferde taşınacak azami hafriyat miktarı 20 tondur,

Yaklaşık gidiş-geliş sayısı

(707200/2) / 780 /16 / 20 = 1,42 gidiş-geliş / saat

Tablo 6: Hafriyat Aşamasında Toz Emisyonu (Toplam Kütle Akış Oranı Olarak) – Şantiyede Dolgu Malzemesi Olarak Depolanacak Kısım (28,35 ton / saat)

Atık		**Emisyon Faktörü**	**Hesaplama**	**Kütle Akış Oranı**
Aşama	**Kaynak**			
İnşaat Aşaması	Çıkarma	0,025 kg/ton	28,35 ton/sa*0,025 kg/ton	0,709 kg/sa
	Depolama	5,8 kg/ha-gün Depolama Alanı: 0,01 ha	0,01 ha x 5,8 kg/ha-gün / 24 sa/gün	0,002 kg/sa
			TOPLAM	0,711 kg/sa

Tablo 7: Hafriyat Aşamasında Toz Emisyonu (Toplam Kütle Akış Oranı Olarak) – Tesisten Gaziantep Belediyesi Tarafından Alınacak Kısım (28,35 ton / saat)

Atık		**Emisyon Faktörü**	**Hesaplama**	**Kütle Akış Oranı**
Aşama	**Kaynak**			
İnşaat Aşaması	Çıkarma	0,025 kg/ton	28,35 ton/sa*0,025 kg/ton	0,709 kg/sa
	Yükleme	0,010 kg/ton	28,35 ton/sa*0,010 kg/ton	0,284 kg/sa
	Nakliye	0,700 kg/gidiş-geliş km	(1,42 gidiş-geliş/sa) x 0,1 km x 0,700 kg/gidiş-geliş km	0,099 kg/sa
			TOPLAM	1,092 kg/sa

Toplam toz emisyonu kütle akış oranı 0,711 + 1,092 = 1,803 kg / saat olup, "Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrol Yönetmeliği" Ek 2 Tablo 2.1'de verilen saatte 1 kg'lık sınır değerin üzerindedir.

Toplam toz emisyonunun kütle akış oranı, ilgili yönetmelikler dikkate alınarak azaltılabilir. Bu işlemlerden kaynaklanan toz emisyonunun kütle emisyon oranı, Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrol Yönetmeliği Ek-1'de belirtilen (ıslatma, kapalı taşıma sistemleri kullanma, malzemeyi ıslak tutma, savurmadan boşaltma v.s.) tedbirlerin yükleme, nakliye, boşaltma ve depolama işlemleri sırasında alınması durumunda, kontrollü emisyon faktörleri kullanılarak hesaplanmalıdır. Aşağıdaki tablolarda kontrollü emisyon faktörleriyle yapılan hesaplamalar verilmiştir.

Tablo 8: Hafriyat Aşamasında Toz Emisyonu (Toplam Kütle Akış Oranı Olarak, Kontrollü Emisyon Faktörleriyle) – Şantiyede Dolgu Malzemesi Olarak Depolanacak Kısım (28,35 ton / saat)

Atık		**Emisyon Faktörü**	**Hesaplama**	**Kütle Akış Oranı**
Aşama	**Kaynak**			
İnşaat Aşaması	Çıkarma	0,0125 kg/ton	28,35 kg/ton*0,0125 kg/ton	0,354 kg/sa
	Depolama	2,9 kg/ha-gün Depolama Alanı: 0,01 ha	0,01 ha x 2,9 kg/ha-gün / 24 sa/gün	0,001 kg/sa
			TOPLAM	0,355 kg/sa

Tablo 9: Hafriyat Aşamasında Toz Emisyonu (Toplam Kütle Akış Oranı Olarak, Kontrollü Emisyon Faktörleriyle) – Tesisten Gaziantep Belediyesi Tarafından Alınacak Kısım (28,35 ton / saat)

Atık		**Emisyon Faktörü**	**Hesaplama**	**Kütle Akış Oranı**
Aşama	**Kaynak**			
İnşaat Aşaması	Çıkarma	0,0125 kg/ton	28,35 kg/ton*0,0125 kg/ton	0,354 kg/sa
	Yükleme	0,005 kg/ton	28,35 kg/ton*0,005 kg/ton	0,142 kg/sa
	Nakliye	0,35 kg/gidiş-geliş km	(1,42 gidiş-geliş/sa) x 0,1 km x 0,35 kg/gidiş-geliş km	0,050 kg/sa
			TOPLAM	0,546 kg/sa

Gerekli önlemler alındıktan sonra, toplam toz emisyonu kütle akış oranı 0,355 + 0,546 = 0,901 kg / saat düzeyine düşecek olup, saatte 1 kg'lık sınır değerin altındadır.

7.8 KAMUOYUNU BİLGİLENDİRME VE İSTİŞARE VE ŞİKAYET MEKANİZMASI

Kamuoyunu Bilgilendirme ve İstişare

Kamuoyunu bilgilendirmek ve istişarede bulunmak, etkilenen grupların projenin olası sonuçlarını anlamasını sağlar. Tüm bileşenler için ÇED gerekli değildir. Dolayısıyla, istişare süreci gerçekleştirilmemiştir ve çevresel tarama sonuçları kamuya henüz resmen açıklanmamıştır.

Ancak, proje ile ilgili olarak kamuoyunu bilgilendirme işinin yerel radyo, televizyon ve GASKİ internet sitesi gibi normal kanallar üzerinden halkla doğrudan temas kurulmak suretiyle GASKİ yetkilileri tarafından yapılması gerekir. Projenin finansmanı onaylandığında, GASKİ yetkilileri tarafından kamuoyunu aydınlatma kampanyası yürütülecektir.

Bu, aşağıdaki şekilde yapılacaktır:

i) GASKİ internet sitesinde bilgilendirme,
ii) Yerel radyo ve televizyondan bilgilendirme,
iii) Posterle bilgilendirme,
iv) En çok etkilenen gruplarla bir veya iki bilgilendirme toplantısı.

Şikayet Mekanizması

Bu proje gereğince, her türlü endişe ve şikayetin sistematik bir şekilde ele alınması için GASKİ tarafından özel bir şikayet mekanizması kurulacaktır. Etkilenen vatandaş gruplarının özel olarak belirlenmiş olan şikayet merkezine giderek doğrudan veya gerekmesi halinde isimsiz yazılı/sözlü başvurularla (telefon başvurularıyla) şikayetlerini iletebilecekleri bir mekanizma oluşturulacaktır. Şantiyede çalıştırılacak işçiler de şikayet mekanizmasına erişim hakkına sahiptir.

GASKİ'de halihazırda Halkla İlişkiler Müdürlüğü ve 153 şikayet çağrı servisi bulunmaktadır. 153 çağrı servisi günde 24 saat çalışmakta ve her farklı birimle ilişkili kamu iletişim temsilcileri bulunmaktadır. Temsilci talep, şikayet veya önerileri ilgili birime yönlendirmektedir.

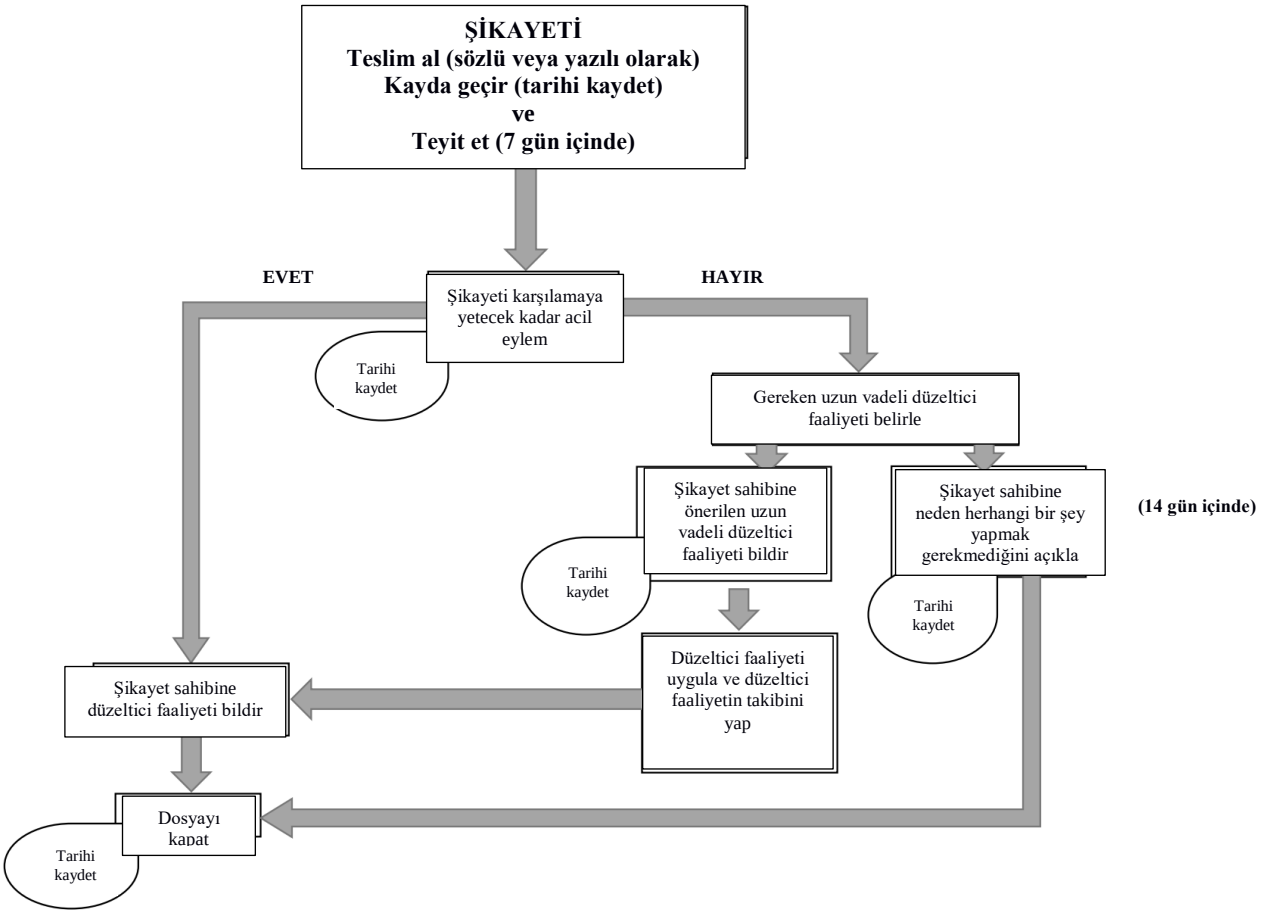
Bu projelere ilişkin yeni mekanizma bu mevcut şikayet sistemi esas alınarak geliştirilecektir.

Şikayet mekanizması aşağıdaki ilkelere uygun olmalıdır:

- Meşru: Tüm taraflar mekanizmayı meşru olarak tanımalı ve işçiler mağdur olmaktan veya olumsuz sonuçlardan korkmadan şikayetlerini dile getirebileceklerini hissetmelidir.
- Erişilebilir: Mekanizmanın var olduğunu ve nasıl kullanılacağını herkes bilmelidir.
- Şeffaf: Herkes mekanizmanın çalıştığını görebilmelidir.

Söz konusu birim uygun şekilde Türkçe ve Suriye dillerinde iletişimi gerçekleştirecektir. Şkayet mekanizmasına ilişkin bilgiler, diğer proje bilgileri ile birlikte dağıtılacaktır.

Uygulanacak şikayetmekanizması aşağıda yer alan şekilde açıklanmıştır.

7.9 SOSYAL ETKİLER

Proje bölgesinde yaşayan Geçici koruma altındaki Suriyeli nüfusu neredeyse Türk nüfusu kadar olup, bu nüfusun bölgede yaşamaya başlaması büyük altyapı ve çevre sorunlarının ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. Ani nüfus artışı nedeniyle yerleşim yerlerinin altyapıları yetersiz kalmıştır.

Suriyeli göçü sağlıklı ve temiz içme suyuna erişim, atıksuların toplanması ve arıtılması, katı atıkların bertaraf edilmesi, ulaşım gibi konularda şehir üzerinde ciddi bir stres yaratmaktadır.

Tanımlama raporunda belirtilen ilgili yerleşim yerlerinin kanalizasyon şebekeleri ve atıksu arıtma tesislerinin yapımı proje alanında yaşayan insanların kendilerine saygılarını olumlu yönde etkileyecek ve bölgede yaşayanların kendilerini daha güvende hissetmelerini sağlayacaktır. Buna ek olarak, atıksu toplama ve arıtma işlevlerinin uygun şekilde yerine getirilmesi uygun olmayan altyapıdan kaynaklanan hastalıkları ortadan kaldıracak, böylece proje alanında yaşayan insanların sağlığını kesinlikle olumlu yönde etkileyecektir.

7.10 DİĞER ETKİLER

Önerilen kanalizasyon sistemi ile toplanan atıksuların tamamı önerilen Yeşilyurt atıksu arıtma tesisinde arıtılacaktır. Arıtma işleminin (genişletilmiş havalandırmalı aktif çamur sisteminin) ürettiği çıkış suyunun kalitesi AB ve ulusal atıksu arıtma standartlarına uygundur.

Arkeoloji, zemin koşulları ve hava kalitesinin önemli ölçüde etkilenmesi muhtemel değildir. Başka etkilerin ortaya çıkması olası görülmemektedir, ancak ortaya çıkarsa bunlar iyi tasarım, inşaat ve işletme uygulamaları yoluyla ele alınacaktır.

Proje alanında tarihi eserler olabileceğinden, inşaat başlamadan önce hafriyat alanı ve hendeklerin derinliği hakkında Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bilgi verilmelidir. Kazı sırasında tesadüfen tarihi eser bulunması durumunda yetkili kurum/kuruluşlara derhal bilgi verilecektir. Yetkili makamdan izin alınana kadar kazı durdurulacaktır.

Proje sonucunda herhangi bir ekonomik yer değiştirme olmayacaktır. Kanalizasyon şebekesinin yapımı sırasında yerel işletmeler üzerinde önemli bir etki oluşmayacaktır. Yollar sadece bir veya birkaç gün kapatılacaktır, dolayısıyla inşaat sırasında dükkanlar kapanmayacaktır.

Söz konusu projenin amacı bütünüyle şehrin çevre sağlığını sağlamak olup, orada yaşayan tüm insanlar projenin faydasını görecek, dolayısıyla hassas gruplar üzerinde olumlu etkileri olacaktır.

Çalışma standartları Türkiye'deki kanunla belirlenmiş olup, kurallara uymak yüklenicinin sorumluluğundadır. ILO çalışma standartlarına da uyulacaktır. İş sağlığı ve kamu güvenliği ulusal mevzuatla güvence altına alınacak olup, GASKİ ve İller Bankası Gaziantep Bölge Müdürlüğü, denetim teşkilatı olarak, ilgili mevzuat ve standartlara uygunluk açısından şantiyeyi sürekli kontrol edecektir.

İçme suyu ve atıksu sistemi inşaatına başlanmadan önce, yöre halkını tam anlamıyla bilgilendirmek amacıyla GASKİ tarafından halkın katılımı toplantıları düzenlenecektir.

7.10.1 Sınıraşan Etkiler:

Projenin konumu ve proje için sağlanan AB finansmanının koşulları göz önünde bulundurularak, sınıraşan etkiler Sınıraşma Bağlamında Çevresel Etki Değerlendirmesine ilişkin ESPOO Konvansiyonunun hükümlerine göre değerlendirilecektir. Bu proje kapsamında planlanan iş kategorilerinden biri olan deşarj noktası ve çamur yönetimi içeren Atıksu Arıtma Tesisi ESPOO Konvansiyonu Eklerinde sıralanan tipte etkilere sahiptir veya burada sıralanan faaliyetlerle benzerdir.

AAT Çamuru Yönetimi

Sınıraşma Bağlamında Çevresel Etki Değerlendirmesine ilişkin ESPOO Konvansiyonu Ek 1 Paragraf 10 maddesindeki toksik ve tehlikeli atıkların yakılması, kimyasal arıtımı veya düzenli depolanmasına yönelik atık bertaraf tesisleri göz önünde bulundurularak, çamur bertaraf sürecinin etkisi dikkate alınacaktır.

Bu bağlamda, proje kapsamında **Yeşilyurt**'taki AAT'tan kaynaklanan çamurla başa çıkmak için tasarlanmış bir çamur yönetim stratejisi bulunmaktadır. Mevcut durumda, Gaziantep'teki atıksu arıtma tesislerinden gelen (%22-25 kuru katı oranlı) çamur yakılmak veya hammadde olarak kullanılmak üzere Çimko Çimento ve Beton Sanayi Ticaret A.Ş. tarafından toplanmaktadır. GASKİ'nin mevcut çamur stratejisi doğrultusunda, Yeşilyurt AAT'ın çamuru Çimko (Kahramanmaraş) Çimento ve Beton Sanayi Ticaret A.Ş tarafından toplanacak ve bertaraf edilecektir.

Çamur hacminin düşük ve Kahramanmaraş'tan Suriye sınırına olan mesafenin 150 km olduğu göz önüne alındığında, önerilen çamur stratejisinin ürettiği olumsuz etkinin minimum olduğu düşünülmektedir.

Atıksu arıtma tesisinde arıtılan su Deliçay'a verilecektir. Deliçay, AAT deşarj noktasından 40 km sonra Karasu deresine bağlanmakta, Karasu deresi de 50 km sonra Asi Nehrine bağlanmaktadır. Asi Nehri Lübnan'da doğmakta, Suriye'de 325 km katettikten sonra 52 km boyunca Suriye-Türkiye sınırını oluşturmakta, oradan tamamen Türkiye topraklarına girmekte ve Türkiye sınırları içinde Akdeniz'de dökülmektedir. Karasu deresi Asi Nehrine Türkiye sınırları içinde bağlanmaktadır. Bu nedenle, Yeşilyurt AAT deşarjı Sınıraşma Bağlamı kapsamında değildir.

Tablo 1: Gelecekteki Çamur Hacimlerine Yönelik Hesaplama Temeli

		Yeşilyurt AAT:	
		2037	**2054**
Tesis Kapasitesi, M_{ort}	m^3/gün	2596	3285
Susuzlaştırılmış Çamurun Katı Konsantrasyonu	%	25	25
Kararlılaştırma Yöntemi		Biyolojik Tank İçinde	
Çamur Susuzlaştırma Ekipmanı		Durultucu	
Giriş Ağzı Atıksu Kaynağı			
Evsel Atıksu	%	100	
Endüstriyel Atıksular	%	0	
Fazla Çamur	kg/gün		1124*
Susuzlaştırılmış Çamur Miktarı	m^3/gün		4,50*
	m^3/yıl		1642,5*

Referans: PTD, Proses Tasarımı Raporu

* PTD hesaplamalarında, Arıtma tesisi projesinde 34.000 kişi için tasarlanan 1. aşama ünitelerinin yaklaşık 2054 yılına kadar yeterli olacağı tahmin edilmiştir. Bu değerler Yeşilyurt AAT projesinde 1. aşama çamur hacimleridir.

Dolayısıyla, projenin sınıraşan herhangi bir olumsuz etkisi yoktur.

8. ÇEVRESEL VE SOSYAL İZLEME

Projenin takibi Gdenetim teşkilatı tarafından yapılacak olup, bu birim GASKİ ve İller Bankası Gaziantep Bölge Müdürlüğü tarafından görevlendirilen personelden oluşacaktır.

Projenin çevresel açıdan takibinin başlıca amacı hazırlanmış olan Çevresel İzleme Planına uyulduğundan emin olunmasıdır. Projelerin inşaat ve işletme aşamalarındaki çevresel etkilerinin farklı olmasından dolayı, çevresel takip faaliyetlerinin iki farklı aşamada (inşaat/işletme) değerlendirmesi gerekmektedir. İzleme aşaması inşaat ve işletme sırasında düzenli olarak raporlanır. Bu çalışmalar projenin inşaat ve işletme aşamaları için Türk Kanunlarına ve diğer norm ve standartlara göre gerçekleştirilir. Takip edilecek her parametre için yeri, kullanılan yöntemi, maliyeti, süreyi ve sorumlu tarafı gösteren takip planları *Ek 2*'de verilmiştir.

İzleme raporları yüklenici tarafından inşaat aşamasında 3 ayda bir, işletme aşamasının ilk yılında ise 6 ayda bir hazırlanacak ve İller Bankası'na sunulacaktır.

9. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNE UYUM VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİNİN AZALTILMASI

Proje alanı için yapılmış ayrıntılı bir iklim değişikliği çalışması mevcut değildir. Ancak, Türkiye Meteoroloji Genel Müdürlüğü Araştırma Dairesi Klimatoloji Servisinin 2017 yılında yaptığı "Türkiye için İklim Değişikliği Öngörüleri: Üç Model ve İki Senaryo" çalışmasına göre, Türkiye'de ortalama sıcaklıklarda 1°C ila 6°C arasında bir artış olması beklenmektedir. Genel olarak yağış miktarı da kış mevsimi dışında azalan bir eğilim göstermektedir. Öngörü dönemi boyunca düzenli bir azalış veya artış eğilimi olmamasına rağmen yağış rejimindeki düzensizlikte artış beklenmektedir.

İklim değişikliğinin kanalizasyon sistemi üzerinde önemli bir etkisi beklenmemektedir. Ancak, proje kapsamındaki mahallelerde yağmur suyu altyapısı bulunmamaktadır. İklim değişikliğinin neden olduğu ani ve şiddetli yağışlarda kanalizasyon sisteminin zarar görmemesi için, bu yerleşim yerleri için yağmur suyu şebekesi planlanmalı ve içme suyu ve kanalizasyon şebekeleri gibi daha temel altyapı inşaatlarının tamamlanmasını müteakip inşa edilmelidir.

Atıksu arıtma tesisi yapılması hem sera gazı emisyonlarını hem de elektrik tüketimini azaltır, ilgili arıtma sürecini iklim değişikliğinin hafifletilmesine yönelik yeni yaklaşımların daha çekici bir bileşeni haline getirir. Projenin hedeflerinden biri de su kaynaklarının daha verimli kullanılması suretiyle çevrenin korunması ve böylece iklim değişikliğine uyum çabalarına katkı sağlamaktır. Ayrıca, içme suyu projesinin hedeflerinden biri de su kaynaklarının daha verimli kullanılmasının yanı sıra şehre su vermek için daha az elektrik kullanmak suretiyle yüksek miktardaki fiziksel kayıpların azaltılması ve böylece iklim değişikliğine uyum çabalarına katkı sağlamaktır.

10.SONUÇ

Projelerin inşaat ve işletme aşamalarında farklı çevresel etkilere neden olmasından dolayı, çevresel izleme çalışmaları iki farklı aşamada değerlendirilmelidir.

Yukarıda belirtilen etkileri ve bu etkileri azaltmak için alınacak tedbirleri takip etmek amacıyla bir izleme planı yapılmıştır. Bu izleme planı proje inşaat ve işletme aşamalarının ilgili Türk kanunlarına ve diğer ilgili norm ve standartlara uygun olarak yürütülmesini sağlayacaktır.

Önerilen kanalizasyon şebekesi ve AAT projesi için aşağıdaki her iki düzenlemeye göre / gereğince resmi bir Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) hazırlanmasına gerek yoktur:

- 2014/52/EU ile değişik 2011/92/EU sayılı Avrupa Birliği Direktifleri;
- Türk ÇED mevzuatı (Çevresel Etki Değerlendirmesi Kanunu (29186 sayılı, 25 Kasım 2014 tarihli "Türkiye Resmi Gazetesi").

Yapılan ve bu raporda yazılı hale getirilen ÇED Taraması, önerilen projelerin uygulanabilir olduğunu ve bazı potansiyel ekolojik ve çevresel etkiler olsa da bu etkilerin önemli olmasının beklenmediğini göstermektedir.

Ek 1: Tarama Kontrol Listesi

Ele Alınacak Sorular Göz önünde bulundurulacak faktörler hakkında daha fazla yönlendirme için Kapsam Belirleme Rehberinde sıralanmış daha ayrıntılı sorulara bakınız.	**Evet/Hayır/? Kısaca açıklayın**	**Bunun önemli bir etki yaratması muhtemel mi? Evet/Hayır/? – Neden?**

Kısa Proje Açıklaması:

Projenin üç bileşeni bulunmaktadır:

Bileşen 1 - Boğaziçi-Altınüzüm Kanalizasyon Şebekeleri 1. Aşaması Yapımı
Planlanan 1. aşama kanalizasyon şebekesi entegre rakorlu 200-600 mm çapında beton borulardan oluşmaktadır. Planlanan şebeke hatlarının MADAD bütçesine dahil edilecek kısmı 102.555 m uzunluğundadır. Kanalizasyon yapımı kapsamında, şebeke dışında, 1. Aşamada 2 rögar tipi pompa istasyonu ve Ø180mm HDPE100 (PN10) L = 1296 m ve Ø110mm HDPE100 (PN10) L = 98 m uzunluğunda pompa hatları tasarlanmıştır.

Bileşen 2 - Yeşilyurt AAT 1. Aşama Yapımı
Atıksu arıtma tesisinin tasarım ve planlamasında, 1. aşamadaki nüfusun 34.000, 2. aşamadaki nüfusun 17.000 ve 2051 yılı için toplam eşdeğer nüfusun 51.000 olduğu kabul edilmiştir.

PTD kapsamında gelecekteki nüfuslar 2037 için 29.494, 2054 için ise 37.320 olarak hesaplanmıştır.

Proje tanımlama dokümanı kapsamında atıksu arıtma tesisine ilişkin M_{ort} 2054 yılı için 38,00 L/sn ve 3.284 m^3/gün olarak hesaplanmış olup, AAT projesindeki 1. aşama tasarım akışına (M_{ort}= 37,78 L/sn ve 3.264 m^3/gün) çok yakındır. Arıtma tesisi projesinde 34.000 kişi için tasarlanan 1. aşama ünitelerinin yaklaşık 2054 yılına kadar yeterli olacağı tahmin edilmiştir.

SORU	EVET/HAYIR KISACA AÇIKLAYIN	BUNUN BÜYÜK BİR ETKİ YAPMASI MÜMKÜN MÜDÜR? EVET/HAYIR – NEDEN?
1. Projenin inşaatı, işletilmesi veya devre dışı bırakılması, bölgede fiziksel değişikliklere (topoğrafya, arazi kullanımı, su yapılarındaki değişiklikler, v.s.) neden olacak eylemler içeriyor mu?	Hayır. Yapılacak iş herhangi bir değişikliğe neden olmaz. Ancak, arıtma tesisinin bulunacağı alan halen tarım arazisi olup, kamulaştırılacaktır.	
2. Projenin inşaat veya işletme aşamasında, yenilenemeyen veya kıt olan kaynaklar başta olmak üzere toprak, su, malzeme veya enerji gibi doğal kaynaklar kullanılacak mı?	Hayır. Projelerin inşaatı sırasında kullanılacak ekipmanın çalıştırılması için enerji kullanılacak ve inşaat sırasında dolgu malzemeleri kullanılacaktır. İşletme aşamasında tesislerin çalışması için de enerji kullanılacaktır.	Hayır. Kullanılacak enerji kaynakları elektrik ve yakıt benzeri enerjiler olacağından büyük bir etki yaratmayacaktır.
3. Proje kapsamında insan sağlığı veya çevre için zararlı olabilecek ikmal maddeleri veya malzemeler kullanılacak, depolanacak, nakledilecek ya da üretilecek mi? Bunun insan sağlığı üzerinde yarattığı doğrudan veya dolaylı riskler var mı?	Hayır. Atıksu arıtma tesisinden deşarj edilecek atık çamuru herhangi bir zararlı içerik taşımayacak ve yönetmeliklere uygun olarak bertaraf edilecektir.	
4. Projenin inşaat veya hizmet dışı bırakılma aşamalarında katı atık üretilecek mi?	Evet. Projelerin inşaatı sırasında, baz hafriyat atıkları üretilebilir. Buna ek olarak, işletme aşamasında insan kullanımı ve tesislerin ve makinelerin çalıştırılması sonucunda sıvı ve katı atıklar üretilecektir.	Hayır. İnşaat Miktarları küçük ve tehlikesiz olacaktır. İnşaat ve yıkım atıkları GASKİ tarafından belirlenecek bir alanda bertaraf edilecektir. Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğine (RG: 18.03.2004; No: 25406) uyulduğundan emin olunacaktır.
5. Proje kapsamında herhangi bir hava kirletici veya toz, toksik ve zararlı madde salınacak mı?	Evet. Projede sadece toz oluşumu vardır.	Hayır. Ortaya çıkan tozun büyük bir etki yaratması olası değildir çünkü gerekli önlemlerin alınması sonrası hesaplanan toz emisyonu Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrol Yönetmeliğindeki sınır değerin altındadır.
6. Proje gürültü, titreşim veya ışık, ısı enerjisi veya elektromanyetik radyasyona neden olacak mı?	Evet. Kullanılan ekipman gürültüye neden olabilir.	Hayır. Kullanılacak ekipmanların gürültü düzeylerinin dış ortamı etkilememesi için gereken tedbirler alınacaktır.

7. Proje toprakta veya yüzey suları, yer altı suları, kıyı suları, kara suları veya suda kontaminasyon riskine yol açacak mı?	Hayır. Proje, bölgede oluşan atıkların alıcı ortama ulaşmadan arıtılarak zararsız hale getirilmesini sağlamaktadır.	
8. Projenin inşaat ve işletme aşamalarında insan sağlığını veya çevreyi etkileyebilecek herhangi bir kaza riski olacak mı?	Hayır, sadece yüklenicilerin önlem alması gereken olağan inşaat riskleri olacaktır; yani uygun kişisel koruyucu donanım kullanılmaması, tekrarlayan hareket yaralanmaları v.s. Bu konu yüklenicinin sorumluluğundadır ve gözetim otoritesi tarafından kontrol edilecektir. Ayrıca, genel güvenlik kuralları uygulanarak işçilerin iş sağlığı ve güvenliği garanti altına alınacaktır (https://www.osha.gov/ /Publications/OSHA325277 /3252.htm) Nihai faydalanıcı bu bağlamda Avrupa Yatırım Bankası standartlarına uyulduğundan emin olacaktır.	
9. Proje sosyal yaşamda, demografide, geleneksel yaşam tarzlarında ve istihdamda değişikliklere yol açacak mı?	Hayır.	
10. Önemli çevresel etkilere neden olabilecek başka faktörler var mı?	Hayır.	
11. Proje alanında veya çevresinde projeden etkilenebilecek, ekolojik, peyzaj, kültürel veya uluslararası/ulusal, yerel mevzuatla korunan herhangi bir alan var mıdır?	Hayır.	
12. Proje alanı içinde veya yakınında projeden etkilenebilecek ekolojik olarak hassas sulak alanlar, su yolları, su kütleleri, kıyı alanları, dağlar veya ormanlar var mıdır?	Hayır. Proje, atıksuların çevreye deşarjını önleyerek olumlu bir etki yaratacaktır.	Hayır.
13. Projeden etkilenebilecek, fauna veya flora olarak korunan önemli veya hassas türler var mıdır?	Hayır.	
14. Projeden etkilenebilecek herhangi bir iç su, sahil, deniz veya yer altı suyu v.s. var mıdır?	Hayır.	

15. Proje alanı veya çevresinde etkilenebilecek herhangi bir doğal değer var mıdır?	Hayır.	
16. Proje alanı içinde veya çevresinde etkilenebilecek rekreasyon amaçlı kullanılan herhangi bir yer veya tesis var mıdır?	Hayır.	
17. Proje sahasında veya yakınında trafik yoğunluğuna duyarlı ve çevre sorunlarına neden olabilecek yollar var mıdır?	Hayır. AAT sahası trafikten ve şehir merkezinden uzaktadır. Kanalizasyon hatlarının trafiğin en az 2 şeritten aktığı ve kamuya ait olan ana yollarda olması planlanmaktadır. Azami boru çapı için kazılacak hendeğin derinliği 3 metreden azdır, bu nedenle trafiğin durmaması için diğer şeridin kullanılmasında herhangi bir sorun olmayacaktır. Trafik yönetimi Belediye tarafından gerçekleştirilecektir. Gerekirse, güzergahın geçtiği sokaklar geçici olarak kapatılabilecektir.	İnşaat çalışmalarının yapıldığı alanlarda trafik yoğunluğu takip edilecektir. Trafiğin uzun süreli durması halinde, alternatif güzergahlar veya servis yolları kullanıma sokulacaktır. Bunlara ilave olarak, -Sahada yapılacak çalışmalar öncesinde halka uyarı yapılacaktır -İnşaat sahasına yerleştirilecek ikaz işaretleri anlaşılabilir olacaktır -Transferler trafiğin yoğun olmadığı saatlerde yapılacaktır -İş makineleri ve kamyonlar için alternatif güzergahlar belirlenecektir -Çevre ve Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından belirlenen kriterler uyarınca tüm araçların "Motorlu Araç Egzoz Emisyon Ölçüm İzinleri" inşaat süresince kontrol edilecektir
18. Proje, birçok insan tarafından görülebilecek görünür bir yerde midir?	Evet, kanalizasyon yapımı sırasında görünür olacaktır Öte yandan, inşaat süresi boyunca koruma çitleri kullanılacaktır. AAT sahası için cevap hayır çünkü yerleşim alanlarından uzak.	
19. Proje alanı veya çevresinde etkilenebilecek herhangi tarihi yer veya kültürel miras var mıdır?	Hayır.	
20. Proje üzerinde yapılaşma olmamış ve yeşil alan üzerinde midir? Yeşil alan kaybı var mıdır?	Hayır.	

21. Proje alanı içinde veya çevresinde projeden etkilenecek özel mülkiyet, sanayi, ticaret, eğlence, kamusal açık alan, tarım, ormancılık, turizm, madencilik veya taş ocağı, konut, bahçe v.s. var mıdır?	Hayır.	Hayır.
22. Proje sahası içinde veya yakınında projeden etkilenecek herhangi bir arazi kullanım planlaması var mıdır?	Hayır.	Hayır.
23. Bölgede veya etrafında projeden etkilenebilecek yoğun nüfuslu yerler veya yerleşim alanları var mı?	Kanalizasyon hatlarının yapımı sırasında bir dereceye kadar ve geçici olarak.	Çevresel İzleme Planına uyulması sayesinde etkiler sınırlı ve önemsiz olacaktır.
24. Proje alanı veya çevresinde projeden etkilenecek hastane, okul, ibadethane, toplu kullanım tesisleri var mıdır?	Hayır.	Hayır.
25. Proje sahasında veya yakınında projeden etkilenecek yüksek kaliteli veya kıt kaynaklar (yer altı suyu, yüzey suyu, orman, tarım alanı, balıkçılık, turizm, maden v.s.) var mıdır?	Hayır.	Hayır.
26. Projede veya çevresinde, projeden etkilenebilecek, mevcut yasal çevre standartlarına aykırılık sonucu kirliliğe veya çevresel hasara maruz kalmış herhangi bir alan var mıdır?	Hayır.	Hayır.
27. Saha deprem, çökme, heyelan, erozyon, sel veya aşırı/olumsuz iklim koşullarına duyarlı mıdır? Bu durumlar proje kaynaklı çevre sorunlarına neden olabilir mi?	Hayır.	Hayır.

Ele Alınacak Sorular	Evet/Hayır/?	Bunun önemli bir etki yaratması muhtemel mi? Evet/Hayır/? – Neden?

Projenin ve yerinin ÇED gerekip gerekmediğini gösteren özelliklerinin özeti

AYB Operasyonel Kılavuz İlkeleri gereğince, ÇSED hazırlanmamıştır. Bunun yerine, işbu ÇET raporu hazırlanmıştır.

Bu aşamada, şantiyelerin ve AAT sahalarının geçici ya da kalıcı olarak herhangi bir yeniden iskan ve/veya ekonomik yer değiştirmeye yol açması beklenmemektedir. Proje ilerledikçe (örneğin, kapanan yolların neden olduğu etkiler daha iyi anlaşıldıkça) bu durum değişecek olursa, nihai faydalanıcı finansöre öneride bulunacak ve bu projelerde AYB standartlarına uyulmasını sağlayacaktır. Söz konusu standartlar uyarınca, özel bahçelerin olumsuz etkilenmesi gibi sıkıntı ve rahatsızlıklar dâhil olmak üzere, telafi belirlenecek ve verilecektir.

Kanalizasyon Şebekeleri

Koku, gürültü ve peyzaj bakımından önemli bir etki olmayacaktır. Proje alanında veya etrafında koruma altında, önemli ve hassas herhangi bir ekosistem yoktur. İnşaat aşamasında oluşan inşaat molozları ilgili yönetmeliklere uygun şekilde belediyenin bertaraf sahasında bertaraf edilecektir. Tehlikeli atık oluşması beklenmemektedir. Trafik sıkışıklığı ve gürültü gibi etkiler geçici ve inşaat aşamasıyla sınırlı olacak ve GASKİ tarafından yürütülecektir. Şebeke hatlarının yapılacağı Proje alanı kentsel bir bölgedir. Şebeke hatları mevcut yollara döşenecektir. Geçiş hakkı zamanı gelince alınacaktır.

AAT

Atıksu Arıtma Tesisi yerleşim yerlerinin yaklaşık 1,5 km uzağında projelendirilmiştir. Yerin uzak olması nedeniyle gürültü, peyzaj ve kokudan kaynaklanan veya mevcut doğaya ve yerel çevreye yönelik olan herhangi önemli bir olumsuz etki beklenmemektedir. Bilinen herhangi bir arkeolojik değer etkilenmeyecektir. Trafik, ulaşım ve sel konularında da önemli bir etki olmayacaktır.

Ek 2: İzleme Planları

GASKİ

BOĞAZİÇİ – YEŞİLYURT KANALİZASYON ŞEBEKELERİ VE YEŞİLYURT ATIKSU ARITMA TESİSİ PROJELERİ

ÇEVRESEL İZLEME PLANI

HİBE NUMARASI	
ALT HİBE NUMARASI	
RAPOR DÖNEMİ	
YÜKLENİCİNİN ADI	
KONTROLÖRÜN ADI	

Ek 2: Takip Planları

Tablo 1: İnşaat Aşaması İzleme Planı

Parametre	Ölçüm Alanı	Ölçüm Tekniği	Ölçüm Zamanı	Maliyet	Tarih	Tarih	Sorumluluk	Açıklama
Hafriyat Toprağı	Hafriyat alanları ve depolama alanlarında	Saha gözlemleri	- İnşaat işçileri tarafından günlük	İnşaat maliyetlerine dahil			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
Gürültü (<70 dBA)	En yakın alıcı ortamda	Kalibre edilmiş ses seviyesi ölçerlerle gürültü seviyesi ölçümü	- Aylık olarak ve gürültü seviyesinin artacağı faaliyetler sırasında (yerel halktan gelen şikayetlere göre değişebilir) - Faaliyetlerde gürültü seviyesini artıracak bir değişiklik varsa - İzinli gece çalışmaları yapılması durumunda	İnşaat maliyetlerine dahil			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
Toz Oluşumu ve Hava Kirliliği <50 µg/m^3 (24 saatlik PM_{10}) -VEYA- 1 kg/sa	En yakın alıcı ortamda	Saha gözlemleriyle veya ölçüm aletleriyle	- Aylık olarak ve toz seviyesinin artacağı faaliyetler sırasında (yerel halktan gelen şikayetlere göre değişebilir) - Faaliyetlerde toz seviyesini artıracak bir değişiklik varsa	İnşaat maliyetlerine dahil			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
Katı ve Sıvı Atık	Şantiyede, depolama alanlarında	Saha gözlemleri	- İnşaat işçileri tarafından haftada en az iki kez	İnşaat maliyetlerine dahil			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	

Atık Yağlar	Şantiyede, depolama alanlarında	Saha gözlemleri	- İnşaat işçileri tarafından günlük	İnşaat maliyetlerine dahil			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
Sağlık ve Güvenlik	Şantiyede İş sağlığı	ve güvenliği denetimleri	- İnşaat işçileri tarafından günlük	İnşaat maliyetlerine dahil.			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
Trafik	Nakliye güzergahı şantiye	Saha gözlemleri ve "Egzoz Ölçüm Ruhsatlarının" kontrolü	- Trafik yoğunken veya şikayet olduğunda	İnşaat maliyetlerine dahil			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
İnşaat atıkları	Şantiyede	Saha gözlemleri	- İnşaat işçileri tarafından günlük	İnşaat maliyetlerine dahil			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
Tarihi, Kültürel ve Arkeolojik Varlıklar	Şantiyede	Saha gözlemleri	Hafriyat sırasında inşaat işçileri tarafından	İnşaat maliyetlerine dahil			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	Rastlantısal bulgu durumunda ilgili prosedürler uygulamaya konulacak

Arazi ve Görsel Ortam	Şantiyede ve çevresinde	Saha gözlemleri	- İnşaat işçileri tarafından günlük	İnşaat maliyetlerine dahil			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	Geçici aksamaların veya varlıklara erişim konusunda çıkan sorunların telafisi için gereken önlemler alınacaktır. Hastane, okul gibi yerlerin yakınındaki inşaat çalışmaları hemen tamamlanacak ve bu noktalar derhal eski haline getirilecektir. İnşaat sırasında, bu yerlere ulaşılabilmesi için gereken önlemler alınacaktır.
Yer Altı Suyu	Şantiyede	Saha gözlemleri	- İnşaat işçileri tarafından günlük	İnşaat maliyetlerine dahil			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
Mevcut Altyapı Sistemi	Şantiyede	Saha gözlemleri	- İnşaat işçileri tarafından günlük	İnşaat maliyetlerine dahil			Yüklenici, Denetim Teşkilatı	
Geçiş hakkı	İnşaat sahası	Kurumların sorumluluk alanlarının incelenmesi	-	Yerel Otorite karşılıyor			Yüklenici, Denetim Teşkilatı, Yerel Otorite	
İletişim planı	-	-	- Haftalık	-Yerel Otorite			Yerel Otorite	

Halktan gelen şikayetler	Şikayet merkezi	Kayıtların kontrol edilmesi	Günlük	-			Yerel Otorite, Denetim Teşkilatı	Telafi maliyeti Yüklenici tarafından karşılanacak. Geri bildirimler belediyede kurulacak ilgili birimde kaydedilecek.
İşçilerden gelen şikayetlerr	Şikayet merkezi	Kayıtların kontrol edilmesi	Günlük	-			Yerel Otorite, Denetim Teşkilatı	Telafi maliyeti Yüklenici tarafından karşılanacak. Geri bildirimler belediyede kurulacak ilgili birimde kaydedilecek.
İş sağlığı ve halkın güvenliği	İnşaat sahası	İşçi sağlığı Hijyen güvenliği Yüklenici tarafından hazırlanacak güvenlik planında tanımlanan güvenlik tedbirleri takibi	Günlük	İnşaat maliyetine dahil			Yüklenici, Yerel Denetim Teşkilatı	

İstihdam		İstihdam listesi	Aylık	İnşaat maliyetine dahil			Yüklenici ve Denetim Teşkilatı	Yerel Otoritenin herhangi bir rolü yoktur. Ulusal mevzuata ek olarak, temel ILO çalışma standartlarına ve EIB çalışma standartlarına da uyulacaktır
Arazi Edinimi ve Araziyle İlgili Malzemeler	İnşaat sahası	Saha gözlemleri	Haftalık	İnşaat maliyetine dahil			Yüklenici ve Yerel Otorite	

Tablo 2: İşletme Aşaması İzleme Planı

PARAMETRE	Ölçüm Alanı	Ölçüm Tekniği	Ölçüm Zamanı	Maliyet	Tarih	Tarih	Sorumluluk	Açıklama
Bakım	İşletme alanında	Arıza kayıtları raporu	- Arıza ve onarım kayıtları düzenli şekilde hazırlanmalı ve kayıtlar ayda bir gözden geçirilmelidir.	İnşaat maliyetlerine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	
Kaçak Su	Boru hatları boyunca	Arıza kayıtları raporu	Arıza ve onarım kayıtları raporunun düzenli olarak hazırlanması, kayıtların aylık olarak kontrol edilmesi	İşletme maliyetine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	
Afetler ve Kazalar	Proje alanının tamamı	Sahada gözlem, çevre denetimleri	- Şikayet üzerine ve belirli aralıklarla	İşletme maliyetine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	
Katı Atıklar	Bakım ve işletme alanlarında	Sahada gözlem, çevre denetimleri	- Bakım sırasında oluşan katı atıkların kayıtlarının tutulması, aylık değerlendirme ve yıllık denetim	İnşaat maliyetlerine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	
İş Sağlığı ve Güvenliği	İşletme alanında	Sağlık ve Güvenliği Denetimleri	- Personel tarafından günlük olarak	İşletme maliyetine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	
Gürültü	İşletme alanında	Gürültü ölçme cihazı	- Personel tarafından aylık olarak	İnşaat maliyetlerine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	
Kontrol Sistemi	İşletme alanında	Sahada gözlem, çevre denetimleri	- Personel tarafından günlük olarak	İnşaat maliyetlerine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	

Taşma ve Baypas Suyu	İşletme alanında	Sahada gözlem, çevre denetimleri	- Personel tarafından günlük olarak	İnşaat maliyetlerine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	
Endüstriyel Atıksular	İşletme alanında	Çevre denetimi	- Personel tarafından aylık olarak	İnşaat maliyetlerine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	
Koku	İşletme alanında	Sahada gözlem	- Personel tarafından günlük olarak	İnşaat maliyetlerine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	
İletişim planı	-	-	Haftalık	-Yerel Otorite			Yerel Otorite	
Halktan gelen yakınmalar	Yakınma merkezi	Kayıtların kontrol edilmesi	Günlük	-			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	
Yer altı suyu	Arıtma Tesisi alanı	Kuyulardan gelen yer altı suyu	Yer altı su seviyesi üç ayda bir; Yer altı suyu bileşimi iki ayda bir	İşletme maliyetine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	
Gaz	Pompa istasyonları ve Arıtma Tesisi	Gaz ölçer	Gaz emisyonları ve basınçları her altı ayda bir; çevreye salınan emisyonlar her altı ayda bir raporlanır	İşletme maliyetine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	
Sıvı Atık	Bakım ve işletme alanları	Sahada gözlem, çevrede yapılan aramalar	Bakım dönemlerinde oluşan katı ve sıvı atıklarının kaydının tutulması, aylık olarak değerlendirilmesi ve yıllık olarak denetlenmesi	İşletme maliyetine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	

İşçilerin Sağlık ve Güvenliği	İşletme sahası	İşçi sağlığı ve güvenliği denetimleri	İşletme personeli tarafından günlük	İşletme maliyetine dahil			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	
İşçilerden gelen şikayetler	Şikayet merkezi	Kayıtların kontrol edilmesi	Günlük	-			Yerel Otorite, Yüklenici ve Denetim Teşkilatı (1. yıl)	

Ek 3: ÇED Muafiyeti Yazıları

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞI

T.C.
GAZİANTEP VALİLİĞİ
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Sayı : 32962433-46818599 – 220.03 – 4035 01.08.2016
Konu : İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINA
(Gaski Genel Müdürlüğü)

İlgi : 26.07.2016 tarih ve 7170 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ile İlimiz, İslahiye İlçesi, Dolan mahallesinde, tapunun Parsel No: 541-542-544'deki kayıtlı alanlarda kurulması planlanan, 34.000 kişi kapasiteli İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi olarak hizmet verecek tesisin, ÇED Yönetmeliği kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği yönünde Müdürlüğümüz görüşü talep edilmektedir.

Sunulan belgeler ve yerinde yapılan inceleme neticesinde, söz konusu tesisin Boğaziçi-Altınüzüm-Yeşilyurt bölgelerini kapsayacak şekilde 34.000 kişi kapasiteli olacağı tespit ve beyan edilmiştir. Bu kapsamda "İleri Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi" projesi, 25.11.2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği Ek- II listesi 56. Maddesi "Kapasitesi 50.000-150.000 eşdeğer kişi ve/veya 10.000-30.000 m^3/gün olan atık su arıtma tesisleri." Seçme Eleme Kriterleri uygulanacak tesisler olarak kabul edildiğinden, söz konusu tesis 34.000 kişi kapasitesi ile Yönetmelikte belirtilen sınır değerlerinin altında olduğundan ÇED Yönetmeliğinden muaf olarak değerlendirilmiştir.

Ancak tesis kapasitesinin 50.000 eşdeğer kişi ve/veya 10.000 m³/gün ve üzerine çıkartılmasının planlanması halinde yatırımcının ÇED Yönetmeliği açısından yükümlülüğünü yerine getirmesi için Müdürlüğümüze başvurması gerekmektedir. ÇED Yönetmeliği kapsamı dışında olduğuna dair bu yazı; projenin hayata geçirilmesi için zorunlu ancak yatırıma başlanması için yeterli olmayan belge niteliğindedir. Bu nedenle yatırıma başlanmadan önce 2872 sayılı Çevre Kanunu ile 5491 sayılı Çevre Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna istinaden çıkarılan Yönetmeliklerin ilgili hükümlerine uyulması ve diğer mer'i mevzuat çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlardan öngörülen gerekli izin, onay ve görüşlerin alınması, ekolojik dengenin bozulmamasına, çevrenin korunmasına ve geliştirilmesine yönelik tedbirlere riayet edilmesi gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Nursal ÇAKIROĞLU
Vali a.
Vali Yardımcısı

İŞLEM GÖRMÜŞTÜR
1.8.2016-74321

Budak Mah.F.Çakmak Bulvarı No:98Şehitkamil/GAZİANTEP Ayrıntılı bilgi için irti: D.BUYUK SOKUCU Mühendis
Telefon : (0 342) 321 39 03 Dahili: 1301 Faks :(0 342) 321 39 00

T.C
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK
BAKANLIĞI

T.C.
GAZİANTEP VALİLİĞİ
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Sayı : 32962433-46818599_220.03 - 4024 29.07.2016
Konu : Boğaziçi-Altınüzüm Kanalizasyon Projesi

GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞINA
(Gaski Genel Müdürlüğü)

İlgi : 28.06.2016 tarih ve 6509 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ile İlimiz, İslahiye İlçesinde "Boğaziçi-Altınüzüm Kanalizasyon Projesi"nin planlandığı ve projenin ÇED Yönetmeliği kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği yönünde Müdürlüğümüz görüşü talep edilmektedir.

Sunulan belgeler ve yerinde yapılan inceleme neticesinde, Boğaziçi ve Altınüzüm Mahallelerinde toplam 89.023 metre kanalizasyon projesinin planlandığı tespit edilmiştir. Söz konusu proje, 25/11/2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği Listelerinde yer almadığından kapsam dışı olarak değerlendirilmiştir.

Ancak, planlanan yatırım ile ilgili olarak, 5491 sayılı kanunla değişik 2872 sayılı Çevre Kanunu ile bu Kanuna istinaden çıkarılan Yönetmeliklerin ilgili hükümlerine uyulması ve diğer mer'i mevzuat çerçevesinde öngörülen gerekli izinlerin alınması, ekolojik dengenin bozulmamasına, çevrenin korunmasına ve geliştirilmesine yönelik tedbirlere riayet edilmesi gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Nursal ÇAKIROĞLU
Vali a.
Vali Yardımcısı

İŞLEM GÖRMÜŞTÜR
01.08.2016-74326

Budak Mah.F.Çakmak Bulvarı No:98Şehitkamil/GAZİANTEP Ayrıntılı bilgi için irtibat: D.BÜYÜK SOKUCU Mühendis
Telefon : (0 342) 321 39 03 Dahili: 1301 Faks :(0 342) 321 39 00